

KOMMUNISTI

N° 2 (14)

HELMIKUULLA

1926

TOIMITUS:

Yrjö Sirola

Lauri Letonmäki
V. Ojanen

K. M. Evä

SISÄLTÖ:

Lenin helmikuun vallankumouksesta.

Punainen Armeija kahdeksanvuotias. Kirj. Kustaa Rovio.

Moskovan kapinan opetukset. Kirj. Lenin.

Kansainvälinen naistenpäivä. Kirj. O-a Manner.

Tieteen „puolueettomuudesta“. Kirj. Y. Karppanen

Sotilasvarustusten vähentämiskysymys. Kirj. Tykkimies.

N.K.P:n (b) XIV puoluekokous-Ammattiliittojen työskentely.

Kumouksemme saavutukset lujasti turvattavat. Kirj. K. Pjetarinen.

Avioliittolainsäädännön uudistuksesta Neuvostovallassa.

Kirj. Lauri Letonmäki.

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

KOMMUNISTI

on kuukausilehti, jota julkaisee Venäjän Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen seksija, Leningrad, ja Venäjän Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц.К. В.К.П. (б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П. (б).).

„Kommunistin“ tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin“ toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetointaa VKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen seksijan ja VKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalin ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья“ Ленинград, Набережная Жопеса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on тов. K. M. Evä Karjalassa edustaa toimitusta тов. Lauri Letonmäki, os. Капротиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 8.

TILAUSHINNAT:

1/1 vuosikerta . . . Rpl. 6:—	Ulkomailla:
1/2 „ . . . „ 3:—	1/1 vuosikerta . . . 4 dollaria.
1 kuukausi . . . „ —:50	1/2 „ . . . 2 „

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150:—, 1/2 sivua Rpl. 75:—, 1/4 sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää «Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereille. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehoitetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin“ komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

Lenin helmikuun vallankumouksesta.

ENSIMÄISESSÄ kirjeessään, jonka тов. Lenin kirjoitti Sveitsistä, kohta saatuaan tietää tsaarivallan kukistumisesta Venäjällä, sanoo hän:

”Yleismaailmallisen imperialistisen sodan synnyttämä ensimmäinen vallankumous on purkautunut. Tämä ensimmäinen vallankumous varmasti ei tule olemaan viimeinen.” — ”Tämä meidän vallankumouksemme ensimmäinen etappi varmasti ei tule jäämään sen viimeiseksi etapiksi.”

”Meidän vallankumouksemme (helmikuun vallankumous) on porvarillinen vallankumous — sanomme me marxilaiset — sen vuoksi tulee työläisten avata kansan silmät näkemään porvarillisten politikoitsijain petollisuuden, opettaa kansaa olemaan uskomatta sanoihin, mutta luottamaan ainoastaan **omiin** voimiinsa, **omaa** järjestönsä, **omaa** yhteenliittymiseensä, **omaa** aseistautumiseensa.

Lokakuulaisten ja kadettien, Gutshkovien ja Miliukovien hallitus **ei voi** — vaikkapa he vilpittömästäkin sitä tahtoisivat — antaa ei **rauhaa**, ei **leipää** eikä **vapautta**.”

Toisessa kirjeessään Sveitsistä kirjoittaa Lenin:

”Proletariaatti ei voi eikä sen pidä tukea sotahallitusta, entisiin oloihin palautuvaa hallitusta.”

Kolmannessa kirjeessään, jonka тов.

Lenin allekirjoitti Sveitsissä maaliskuun 24 p:nä 1917, hän m.m. painostaa sitä, että Väliaikaisen hallituksen ei ole annettava uudelleen asettaa poliisilaitosta kuntoon, vaan on poliisin tilalle asetettava työväen miliisi. Kirjeensä lopussa hän mainitsee Pietarin viresä sijaitsevasta Suomesta, josta voi olla apua, ja jo silloin sanoo:

”Venäjän proletariaatin tulee taata Suomen tasavallalle täysi vapaus, aina eroamiseen asti.”

Kirjoituksessaan ”Proletariaatin tehtävät meidän vallankumouksessamme”, jonka Lenin kirjoitti huhtik. 10 p:nä 1917, sanoo hän:

”Venäjän helmi — maaliskuun vallankumous v. 1917 oli alkuna imperialistisen sodan muuttamiselle kansalaisodaksi. Tämä vallankumous teki **ensimmäisen** askeleen sodan lopettamiseksi. Mutta vain **toinen** askel voi taata sen lopettamisen, nimittäin: valtiovalan siirtyminen proletariaatille.” — ”Ja me tahdomme uudelleen rakentaa maailman. Me tahdomme lopettaa yleismaailmallisen imperialistisen sodan, johon on vedetty satoja miljoonia ihmisiä, sekoitettu satojen ja taas satojen miljaardien pääomien intressit, jota on mahdoton lopettaa todella demokratisella rauhalla ilman ihmiskunnan historiassa suurinta proletaarista vallankumousta.”

Punanen Armeija kahdeksanvuotias.

HELMIKUUN 23 p:nä täytti Puna-armeija 8 vuotta. Luonnollisesti sen valmistelu alkoi paljon aikaisemmin, mutta muodollisesti sen syntymähetkenä pidetään helmikuun 23 p:ää 1918, jolloin julaistiin dekreetti Puna-armeijan järjestämisestä. Puna-armeijan edeltäjiä olivat v. 1905 vallankumouksen aikana luodut taistelujärjestöt ja Punanen kaarti, jotka elpyvät heti v. 1917 vallankumouksen jälkeen. Jo v. 1905 puolue ja sen johtaja тов. Lenin terottivat aseellisten voimien välttämättömyyttä.

Lokakuun vallankumouksen jälkeen armeijan luominen tuli aivan välttämättömäksi, sillä vastavallankumouksellinen porvaristo yritti yhdessä liittolaisimperialistien kanssa asevoimin tuhota neuvostovallan. Tosin neuvostovallalla oli käytettävänä punakaarti ja eräitä ehjänä säilyneitä vanhan armeijan joukko-osastoja, mutta taistelukokemus osotti ne riittämättömiksi. Punanen kaarti oli kylläkin vallankumouksellisen innostuksen läpitunkema ja kykeni sankarillisesti hyökkäämään ja taistelemaan vastavallankumouksellisia voimia vastaan lyhyissä otteluissa, mutta se ei kyennyt käymään pitkäaikaisia jatkuvaa taistelua, varsinkaan säännöllisiä sotajoukkoja (esim. saksalaisia) vastaan; siltä puuttui tähän tarvittavia edellytyksiä. Vanhan armeijan joukko-osastot taas olivat siinä määrin hajoamisprosessin alaisia, ettei niiden säilymistä voinut vakavasti ajatella. Vanhan armeijan luonut järjestelmä oli kukistunut ja luonnollisesti sen kuvastin — armeija — ei voinut säilyä uuden järjestelmän puitteissa sellaisenaan.

Uuden sosialistisen armeijan luominen oli kiertämätöntä ja kiireellisesti järjestettävä. Siihen ryhdyttiinkin heti

kun ensimmäiset järjestelytyöt saatiin suoritettua.

Joulukuun 12 p:nä (v.l.) 1917 pidetyssä vanhan armeijan demobilisointia käsittelevän edustajakokouksen rintamaedustajain neuvotteluissa kävi ilmi, että rintamalla oleva 10 miljoonan armeija on täysin kykenemätön puolustamaan maata. Neuvotteluissa тов. Lenin esitti edustajain vastattavaksi kolme kysymystä: 1) minkälainen on Saksan armeijan tila ja suosituvatko saksalaiset sotilaat hyökkäämään kimppuumme; 2) missä tilassa on meidän armeijamme ja tulevatko sotilaat tekemään vastarintaa saksalaisten imperialistien hyökätessä; 3) missä tilassa on armeijamme hevoset ja voidaanko niiden avulla pelastaa rintamilta tykistö ja miljaardien arvoisen sotilasomaisuus? Ensimmäiseen kysymykseen armeijan edustajat antoivat myöntävän vastauksen tosin erinäisin ehdoin, toiseen ja kolmanteen kieltävän vastauksen, myöskin ehdollisen. Uuden armeijan luominen osottautui aivan välttämättömäksi.

Joulukuun 18 p:nä muodostetaan Yleisvenäläinen kollegio Puna-armeijan järjestämisestä ja formeerausta varten. Joulukuun 21 p:nä tämä kollegio тов. Leninin ja Stalinin läsnäollessa hyväksyy seuraavat viisi periaatetta, jotka myöhemmin ovat Puna-armeijan luomistyön pohjana:

1) Puna-armeija on neuvostotasavallan ja Lokakuun saavutusten puolesta elämänsä antavien työläisten ja talonpoikain armeija;

2) Puna-armeijan rakenteen perusteena on vallankumouksellisesti tietoisien työläisten ja talonpoikain vapaaehtoinen liittyminen sen riveihin;

3) Puna-armeija taistelee koko maailman työtätekevien etujen puolesta ja on koko maailmassa koitta-

vien sosialististen vallankumousten tuki;

4) Punaarmeijalaiset ovat valtion palveluksessa ja saavat siltä toimeentulonsa;

5) Valtio turvaa muonituksella ja muilla luontaiseduilla vallankumouksen puolesta elämänsä uhraavien punaarmeijalaisten perheet.

Kolleegio ryhtyy viipymättä työhön, pannen liikkeelle kaikki voimat muodostaakseen punakaartista Puna-armeijan joukko-osastoja. Armeijan muodostamista kiirehti saksalaisten alkama hyökkäys helmikuussa v. 1918. Pietari joutui uhattuun asemaan. Ei voitu viivytellä hetkeäkään. Tov. Leninin pakotuksesta allekirjoitetaan Brestin rauhansopimus ja ryhdytään samalla luomaan uutta armeijaa.

Kuten sanottu helmikuun 23 p:n julistaan dekreetti Työläis-talonpoikaisen Punasen Armeijan luomisesta. Se rakentuu vapaaehtoisuuden pohjalte, sillä mobilisoimista niissä oloissa ei voinut ajatellakaan. Ensialussa uudet joukko-osastot olivat huonosti koulutettuja, heikosti järjestettyjä, eikä niiden kurikaan ollut kehuttava. Useampien neuvottelujen jälkeen päätettiin kutsua armeijaan spesialisteja, vanhan armeijan upseereita, jotka olivat saaneet armeijassa välttämättä tarvittavan sotilastieteellisen koulutuksen. Jotta spesialistien ja joukkojen välinen epäluottamus ei häiritsisi rakennustyötä asetettiin spesialistien rinnalle komissaarit. Päälliköiden valinnasta siirryttiin päälliköiden nimittämiseen. Uusien päälliköiden valmistamiseksi työläisistä ja talonpojista perustettiin päällikkökursseja.

Kommunistinen puolue kiinnitti erikoista huomiota armeijan rakennustyöhön. Se mobilisoi jäseniään ja lähetti armeijaan. Armeijaan luotiin poliittiset osat ja puoluejärjestö, josta muodostui armeijan selkäranka. Tov. Lenin on useissa puheissaan korostanut poliittisen työn erinomaista tar-

keyttä armeijassa ja selittänyt, että ilman sitä me emme olisi voittaneet.

Puna-armeijan rakennustyö tapahtui mitä vaikeimmissa ja raskaimmissa olosuhteissa. Tuskin mikään maa on luonut armeijaansa niin vaikeissa oloissa. Rakennustyötä vaikeutti yhäti lisääntyvät ja laajentuvat rintamat. Kesällä 1918 tshekkoslovakien kapina ja Jekaterinburgin sekä Tsheljäbinskin valtaus katkaisee yhteyden Siperiaan. Sinne muodostuu itäinen rintama. Tshekkoslovakkeja vastaan taisteltaessa Orenburgissa puhkeaa Dutovin johtama kapina, joka irroittaa neuvostovallasta Kaukaasian ja koko Turkestanin. Arkangelista ja Muurmanskista työntyvät liittolaisimperialistien maihinnousujoukot. Etelässä muodostuu Denikinin armeija ja luoteessa Jude-nitshin laumat. Ja monet muut imperialistien kätyrit ja palkkalaiset.

Monilukuisten vihollisten varustajana ja rahottajana ovat saksalaiset ja liittolaisimperialistit. 14 kapitalistista valtiota ylläpitivät saartorengasta neuvostotasavallan ympärillä kuristaakseen sen sekä aseilla että nälällä.

Tov. Leninin johtamana tasavalta keskittää kaikki voimansa torjuakseen vihollisen. V. 1919 tov. Lenin antaa tunnuslauseen: "Me tarvitsemme kolmen miljoonan armeijaa. Me voimme sen pitää. Me tulemme sitä käyttämään." Sellainen armeija tuli luoduksi, jopa sodassa Puolaa vastaan Puna-armeijan lukumäärä nousi yli viiden miljoonan.

Neliättä vuotta kestäneiden sankarillisten taistelujen jälkeen Puna-armeija löi kaikki vihollisensa. Viimeisiä taisteluja oli Kronstadtin ja Karjalan kapinain likvidoiminen. Sen jälkeen on siirrytty rauhan oloihin. Uudet olot asettavat Puna-armeijallekin uusia tehtäviä.

Demobilisoinnin jälkeen on armeijan miesluku huomattavasti pienentynyt. Meidän ei kannata pitää suurta armeijaa, emmekä me pitäisi minkään-

laista armeijaa, ellei kapitalistinen saarto siihen pakottaisi. Koska emme voi kokonaan jäädä armeijatta, yrittämme korvata vähälukuisuuden kohottamalla sen taistelukuntoisuutta.

Kuluneen kahden vuoden aikana on Puna-armeijassa suoritettu suuret uudelleen järjestelytyöt. Armeijan koneisto on uusittu ja järjestetty uudelle kannalle. Opetustyössä, päällystön koulutuksessa, varustamisessa, tekniikassa on tapahtunut huomattava parannus. Kaikkein tärkeimpiä saavutuksia on territoriaalijärjestelmän kannalle siirtyminen, sen vakiintuminen ja juurruttaminen. Sen lopullinen valmius vaatii vielä paljon ponnistuksia ja vaivoja, mutta samalla se kohottaa maan puolustukuntoisuutta ja tekee mahdolliseksi sodan syttyessä asettaa koko väestö liikekannalle. Ja siihen me emme ole koskaan liian valmiita. Onhan selvää, että tuleva sota voi olla vain mitä vimmatuin taistelu ei elämästä vaan kuolemasta kahden vastakkaisen järjestelmän — kapitalistisen ja neuvostojärjestelmän — välillä; sitä paitsi tämä sota tulee vaatimaan ennenkuulumattoman kansantalouden ja työtätekevien joukkojen voimain ponnistuksen.

Meidän on muistettava тов. Leninin sanat: "Sotilaallinen valmius on meidän säilytettävä kaikissa tapauksissa. Luottamatta jo imperialismille annettuihin iskuihin, meidän täytyy Puna-armeijamme säilyttää mihin hintaan hyvänsä täysin taisteluvalmiina ja voimistuttaa sen taisteluvalmiutta."

"Me sanomme itsellemme: tarttuesamme rauhalliseen rakennustyöhömme me ponnistamme kaikki voimamme jatkaaksemme sitä keskeytymättä. Samaan aikaan toverit, olkaa varuilla, säilyttäkää maamme ja Puna-armeijamme puolustuskuntoisuutta kuin silmäteränne."

Kahdeksan vuoden aikana on Puna-armeija suorittanut yhden puolen tehtävästään: se on torjunut viholliset neuvostotasavallan kimpusta. Tulevina vuosina se suorittaa toisenkin tehtävänsä — tukee koko maailman sosialistista vallankumousta. Sellainen henki elähyttää sitä ja siihen se on valmis millä hetkellä hyvänsä. Siitä ovat takeena suoritettut sankarilliset urotyöt ja se seikka, että Puna-armeijan johtajana ja kouluuttajana on ollut ja on edelleen mainehikas kommunistinen puolue.

Kustaa Rovio.

Moskovan kapinan opetukset.

(Kirjoittanut tov. Lenin; „Proletarij“ n:o 2, elokuun 29 p. 1906)

JOULUKUUN kapinasta saatujen kokemusten omaksuminen on työväenpuolueen tämän hetken tärkeä tehtävä.

Moskovan joulukuun liikkeen pääasiallisimpana muotona oli rauhallinen lakko ja mielenosoitukset. Työväenjoukkojen valtava enemmistö otti aktiivisesti osaa ainoastaan näihin taistelumuotoihin. Mutta juuri Moskovan joulukuun tapahtumat osoittivat silminnähtävästi sen, että yleislakko taistelun itsenäisenä ja päämuotona oli aikansa elänyt, että liike alkuvoimaisella pidättämättömällä voimalla tempautuu näistä ahtaista kehyksistä ja muodostuu taistelun korkeimmaksi muodoksi — kapinaksi.

Kaikki vallankumoukselliset puolueet ja kaikki Moskovan ammattiliitot tunnustivat ja myöskin itse tunsivat lakon julistaessaan olevan välttämätöntä muuttaa se kapinaksi. Työväen edustajain neuvosto päätti joulukuun 6 p:nä, että oli ”pyrittävä muuttamaan lakko aseelliseksi kapinaksi”. Mutta tosiasiassa olivat kaikki järjestöt valmistumattomia tähän, vieläpä puhui (joulukuun 9 p:nä) taisteluryhmien edustajain kokoomusneuvosto kapinasta kuten jostakin kaukaisesta tapahtumasta, ja katutaistelu tietysti kulki neuvoston aikomuksista välittämättä ja ilman sen osanottoa. Järjestöt jäivät liikkeen kasvusta valtavasta noususta jälkeen.

Lakko kasvoi kapinaksi ennen kaikkea niiden olosuhteiden painosta, jotka lokakuun päivien jälkeen olivat muodostuneet. Hallitusta ei voitu enää yllättää äkkiarvaamattomalla yleislakolla, se oli jo järjestänyt sotatoimiin valmiin vastavallankumouksen. Ja Venäjän vallankumouksen yleinen kulku

lokakuun jälkeen, samoin kuin Moskovan joulukuun tapahtumat vahvistivat ihmeteltävän sattuvasti erään Marxin syvällisen väitteen: vallankumousta vietään päin se seikka, että se synnyttää yhtenäisen ja lujan vastavallankumouksen, se on, saattaa vihollisen turvautumaan yhä äärimmäisempiin puolustautumiskeinoihin ja valmistaa siten yhä vaikuttavampia hyökkäyskeinoja.

Joulukuun 7:ntenä ja 8:ntena: rauhallinen lakko, joukkojen rauhallisia mielenosoituksia. 8:nnen illalla: Akvaariumin piiritys. 9:ntenä päivällä: ratsujoukot pieksävät väkijoukkoa Strastnoin torilla; illalla: Fiedlerin talon hävittäminen. Taisteluhenki kohoaa. Kaduilla liikehtivä järjestymätön joukko rakentaa aivan vaistovaraisesti ja epäröiden ensimmäiset barrikaadit.

10:ntenä: alkoi tykkituli barrikaadeja ja kadulla olevia väkijoukkoja vastaan. Barrikaadeja rakennetaan jo tietoisesti, ei enää satunnaisina yksityistapauksina, vaan ehdottomasti yleisenä joukkoilmiönä. Koko väestö on kaduilla; koko kaupungin tärkeimmät keskuskohdat peittää barrikaadiverkko. Muutamien päivien kuluessa kehittyi vallankumouksellisten ryhmien sitkeä sissitaistelu sotajoukkoja vastaan, taistelu, joka uuvutti sotajoukot ja sai Dubasovin anomaan apujoukkoja. Vasta joulukuun 15 päivänä alkoi hallituksen joukkojen ylivoima päästä täydelliseksi, ja 17:ntenä semenovilaiset hävittivät Presnjan, kapinallisten viimeisen varuspaikan.

Lakoista ja mielenosoituksista yksinäisiin barrikaadeihin. Yksinäisistä barrikaadeista barrikaadien joukkovalmistukseen ja katutaisteluihin sotajoukkoja vastaan. Järjestöjen johdon

ohitse kulki proletaarinen joukkojen taistelu lakosta kapinaan. Tässä on Venäjän vallankumouksen vuoden 1905 joulukuussa hankkima suunnaton historiallinen opetus, opetus, joka jouduttiin ostamaan, kuten kaikki edellisetkin, raskain uhrauksin. Liikehtiminen kehkeytyi poliittisesta yleislakosta korkeimpaan asteeseensa. Se saattoi taantumuksen tarttumaan vastarinnassaan viimeisiin keinoihinsa ja siten läheni jättiläismäisin askelin se hetki, jolloin vallankumous myöskin joutuu hyökkäyskeinojensa äärimmäisten asteiden käyttämiseen. Pitemmälle kuin barrikaadien, talojen ja kadulla liikkuvien ihmisten tykkitulella ampmiseen ei taantumus enää voinut mennä. Vallankumous voi mennä vielä paljon pitemmälle, kuin mitä olivat taisteluryhmät Moskovassa, vielä oli vaikka kuinka paljon tilaa liikkua sekä laajalle että syvälle. Ja joulukuusta lähtien kulki vallankumous pitkän matkan eteenpäin. Vallankumouksellisen kriisin perusta laajeni suunnattomassa määrin, — terä piti hioa nyt terävämmäksi.

Taistelun objektiivisten ehtojen muuttumisen joka vaati siirtymistä lakosta kapinaan, tunsii proletariaatti aikaisemmin kuin sen johtajat. Käytäntö oli, kuten aina, mennyt teorian edelle.

Rauhallinen lakko ja mielenosoitus lakkasi äkkiä tyydyttämästä työläisiä, jotka kyselivät, mitä niiden jälkeen oli seuraava, ja vaativat aktiivisempaa toimintaa. Barrikaadien rakentamista koskevat ohjeet saapuivat eri kaupungisiin myöhästyneinä, kun keskustassa jo oli rakennettu barrikaadeja. Työläiset kävivät joukolla asiaan käsi, mutta eivät tyytyneet tähän, he kyselivät, mitä oli edelleen tuleva, ja vaativat aktiivisia tehtäviä. Me proletariaatin sos.-dem. johtajat osoittautuimme joulukuussa sen rykmentin näällikön kaltaisiksi, joka sijoitti niin hullusti rykmenttinsä, ettei suuri osa sotilaista voinut ottaa aktiivisesti osaa

taisteluun. Työväenjoukot etsivät, mutta eivät löytäneet aktiivisia joukkotehtäviä koskevia ohjeita.

Näin ollen ei ole mitään lyhytnäköisempää kuin kaikkien opportunistien vaikuttama Plehanovin näkökanta, ettei ollut mitään syytä alkaa ennen-aikaista lakkoa, että "ei olisi pitänyt tarttua aseisiin". Päin vastoin olisi pitänyt paljon päättävämmiin, tarmokkaammiin, hyökkäävämmiin tarttua aseeseen, olisi pitänyt tehdä joukoille selväksi pelkän rauhallisen lakon mahdollisuus, olisi ollut tarpeen peloton aseellinen taistelu. Ja nyt meidän pitää vihdoinkin avoimesti ja kaikkien kuullen tunnustaa poliittisten lakkojen vaikutuksen riittämättömyys, pitää agitaterata mahdollisimman laajoissa joukoissa aseellisen kapinan puolesta, ei peitellen tätä kysymystä millään "edeltävillä asteilla" eikä heitellen mitää huntuja sen päälle. Olisi sekä itsensä että kansan pettämistä salata epätoivoisen, verisen, hävittävän sodan, tulevan esiintymisen välittömän tehtävän, välttämättömyys.

Tällainen on joulukuun tapahtumain ensimmäinen opetus. Toinen opetus koskee kapinan luonnetta, sen suorittamiskeinoja ja sotaväen kansan puolelle voittamisen edellytyksiä. Keskuudessamme, puolueen oikealla sivustalla, on hyvin laajalle levinnyt äärimmäisen yksipuolinen kanta tästä siirtymisestä. Ei saa muka taistella nykyaikaisia sotajoukkoja vastaan, sotajoukkojen täytyy tulla vallankumoukselliseksi. Jos vallankumous ei kehity joukkoliikkeeksi eikä tempaa mukaansa sotaväkeäkin, niin ei luonnollisesti voi olla puhetta vakavasta taistelusta. Tietysti on toiminta sotaoukon keskuudessa välttämätöntä. Mutta ei saa kuvitella tätä sotaväen siirtymistä miksiään yksinkertaiseksi, yhtenäiseksi tapahtumaksi, joka olisi toiselta puolen vakaumuksen ja toiselta puolen tietoisuuden tulosta. Moskovan kapina osoittaa meille havainnollisesti tällai-

sen katsantokannan kaavamaisuuden ja hengettömyyden. Tosiasiassa johtaa jokaisessa todellisessa kansanliikkeessä välttämätön sotajoukkojen epäroiminen vallankumouksellisen taistelun kärjistyessä todelliseen taisteluun sotaväestä. Moskovan kapina osoittaa meille juuri mitä vimmatuimman, mitä hurjimman taantumuksen ja vallankumouksen välillä käydyin taistelun sotajoukoista.

Dubasov itse on lausunut, että Moskovan 15.000 sotilasta oli ainoastaan 5.000 luotettavia. Hallitus koetti pidättää horjuvia puolellaan mitä erilaisimmilla keinoilla: niille vakuuteltiin, niille valehdeltiin, niitä ostettiin, niille lahjoitettiin kelloja, rahaa j.n.e., ne juotettiin juovuksiin, niitä petettiin, niitä peloteltiin, niitä kerättiin kasarmeihin, niiltä riisuttiin aseet, niiden joukosta temmattiin väkivalloin tai petoksella ne sotilaat, jotka arveltiin kaikkein epäluotettavimmiksi. Ja tarvitaan rehellisyyttä tunnustaakseen suoraan ja rohkeasti, että me osoittauduimme jäävämmä tässä suhteessa jälkeen hallituksesta. Me emme kyenneet käyttämään hallussamme olevia voimia tällaiseen aktiiviseen, rohkeaan, yritteliäiseen ja hyökkäävään taisteluun horjuvan sotaväen valtaamiseksi, mihin toimintaan hallitus ryhtyi, ja minkä se toteutti. Me olimme valmistaneet ja tulemme entistä tarmokkaammin valmistamaan sotajoukkojen aatteellista "muokkautumista". Mutta olisimme surkuteltavia pedantteja, jos me unohtaisimme, että kapinan hetkellä tarvitaan myös fyysillistä taistelua sotajoukkojen voittamiseksi puolelleen.

Moskovan proletariaatti antoi meille joulukuun päivinä suuremmoisen opetuksen siitä, miten sotajoukkoja on "muokattava", esim. joulukuun 8 pnä, kun kansanjoukko Strastnoin torilla ympäröi kasakat, sekaantui heidän joukkoonsa, veljeili heidän kanssaan ja kehoitti heitä ajamaan takaisin, tai 10

pnä Presnjassa, kun kaksi työläistyttöä kymmentuhantisessa kansanjoukossa punaista lippua kantaen ryntäsi kasakoita vastaan huutaen: "Tappakaa meidät, elävinä emme anna lippua!" ja kasakat joutuivat hämmennyksiin ja nelistivät tiehensä kansan huutaessa: "Eläkööt kasakat!" Näiden rohkeuden ja urhoollisuuden osoitusten pitää ainaaksi painua proletariaatin tietoisuuteen.

Mutta tulkoon nyt esimerkkejä meidän takapajuisuudestamme Dubasowiin verraten. Joulukuun 9 pnä kulki sotilaita B. Serpuhovin kadulla marsalleja laulaen yhtyäkseen kapinallisiin. Työläiset lähettävät valtuutettujaan heidän luokseen. Malahov nelistää itse suin päin heidän luokseen. Työläiset myöhästivät, Malahov tuli ajoissa. Hän piti tulisen puheen, sai sotilaat epäroimään, hän piiritti heidät rakuunoilla, johti kasarmiin ja sulki sinne. Malahov ehti ajaa paikalle, me emme ehtineet, vaikka meidän kutsustamme oli kahden päivän kuluessa kerääntynyt 150.000 miestä, jotka olisivat voineet ja joiden piti järjestää patrullipalvelus kaduille. Malahov ympäröi sotilaat rakuunoilla, mutta me emme ympäröineet malahovilaisia pommimiehillä. Me olisimme voineet tehdä sen ja meidän olisi pitänyt se tehdä, ja sos.-dem. sanomalehdistö oli aikoja sitten (vanha "Iskra") osoittaneet, että kapinan aikana on meidän velvollisuutemme säälimättömästi hävittää siviili- ja sotapäälliköt. Se mitä tapahtui B. Serpuhovin kadulla, toistui nähtävästi pääpiirteitään myöten myöskin Newskin ja Krutitskin kasarmien edustalla, työväestön yrittäessä "vallata" jekaterinoslavilaisia, valtuutettujen lähettämässä Aleksandrowin sapöörien luo, Moskovaan lähettää aiotun Rostovin tykistön takaisin palauttamisessa, sapöörien aseistariisumisessa Kolonnassa ja niin edespäin. Kapinan hetkellä emme olleet tehtävienne tasalla taistelussa epäroivien

sotajoukkojen puolellemme valtaamiseksi.

Joulukuun vahvasti havainnollisesti vielä erään Marxin esittämän syvän, mutta opportunistien unohtaman väitteen, että kapina on taitoa ja että tämän taidon pääsääntö on epätoivoisen rohkea ja tinkimättömän päättävä hyökkäys. Emme ole riittävässä määrin omaksuneet tätä totuutta. Emme ole riittävästi itse oppineet emmekä joukoille opettaneet tätä taitoa, tätä sääntöä, että on hyökättävä maksoi mitä maksoi. Nyt on kaikella tarmolla korvattava laiminlyöntimme. Eivät riitä ryhmittymiset poliittisiin tunnuslauseisiin suhtautumisen mukaan, on vielä välttämätöntä ryhmittyminen aseelliseen kapinaan suhtautumisen mukaan. Joka on sitä vastaan, joka ei valmistu siihen, hänet pitää säälimättä heittää vallankumouksen puolustajien joukosta, heittää sen vastustajain, kavaltajain tai pelkureiden joukkoon, sillä lähenee päivä, jolloin tapausten voima, jolloin taistelutilanne pakottaa meidät erottamaan viholliset ystävistä tämän tunnuksen mukaan. Ei meidän pidä saarnata passiivisuutta, ei pelkkää sen hetken "odottamista", jolloin sotaväki "siirtyy", — ei, vaan meidän täytyy soittaa kaikilla kell'oilla rohkean hyökkäyksen, ase kädessä ryntäämisen välttämättömyyttä, välttämättömyyttä tuhota samalla päällikkyyttä pitävät henkilöt ja mitä tarmokkainta taistelua epäroivän sotaväen puolellemme saattamiseksi.

Kolmas suuri opetus, jonka Moskova antoi meille, koskee taktiikkaa ja voimien järjestämistä taistelua varten. Sotataktiikka riippuu sotatekniikan saavuttamasta tasosta, — tämä on totuus, jonka Engels valmiiksi pureksittuna asetti marxilaisten suuhun. Nykyinen sotatekniikka ei ole samaa, mitä oli tekniikka vuosisadan puolivälissä. Olisi hulluutta asettaa väkijoukko toimimaan tykkitulta vastaan ja ryhtyä puolustamaan revolvereilla barrikaa-

deja. Kautskykin oli oikeassa kirjoittaessaan, että Moskovan tapahtumain jälkeen oli aika tarkistaa Engelsin johtopäätökset ja että Moskova loi "uuden barrikaaditaktiikan". Tämä taktiikka oli sissitaistelutaktiikkaa. Järjestönä, joka toi esille tämän taktiikan, olivat nopealiikkeiset ja hyvin pienet osastot: kymmeniköt, kolmikot, vieläpä kaksikot. Meillä voidaan useasti tavata sosialidemokraatteja, jotka nauravat, kun tulee puheeksi viitikit ja kolmikot. Mutta nauraminen on vain hyvin halpa-arvoinen keino sulkea silmänsä uudelta kysymykseltä, joka koskee taktiikkaa ja nykyaikaisen sotatekniikan yhteydessä esiintyvän katutaistelun esille tuomaa järjestelmää. Syvennytkää siihen, mitä kerrotaan Moskovan kapinasta, hyvät herrat, ja te ymmärrätte, mitä yhteyttä on "viitikoilla" ja "uutta barrikaaditaktiikkaa" koskevalla kysymyksellä keskenään.

Moskova loi sen, mutta se ei suinkaan kehittänyt, ei suinkaan laajentanut sitä mihinkään suuriin, todella suurin joukot käsittäviin mittasuhteisiin. Taisteluryhmiä oli vähän, työväenjoukko ei saanut rohkeaan hyökkäykseen tunnuslauseita eikä soveltanut sitä käytäntöön; sissiryhmäin luonne oli hien yksitoikkoinen, niiden aseet ja otteet riittämättömän tehokkaita, niiden kyky johtaa väkijoukkoja melkein kokonaan kehittymätön. Meidän täytyy korvata tämä kaikki ja me korvaamme sen. Me otamme oppia Moskovan antamista kokemuksista, levitämme näitä kokemuksia joukkoihin, herätämme joukoissa itsessään luomiskykyä tämän kokemuksen edelleen kehittämiseksi. Ja se sissisota, se joukkoterrori, joka on ollut käynnissä kaikkialla Venäijällä joulukuun jälkeen melkein yhtäjaksoisesti, auttaa epäilemättä joukkoja oppimaan oikean taktiikan kapinan hetken varalle. Sosialidemokratian täytyy tunnustaa ja ottaa taktiikkaansa tämä joukkoterrori, tietystikin järjestellen ja valvoen sitä.

alistaen sen työväenliikkeen ja yleisen vallankumouksellisen taistelun etujen ja ehtojen alaiseksi, armottomasti syrjään työntäen ja pois kiskoen sissitaistelun "sakilaismaisen" vääristelyn, jonka moskovalaiset niin suuremmoisesti ja armottomasti pitivät ohjissa kapinan päivinä ja lättiläiset n.s. lättiläisten tasavaltojen päivinä.

Sotateknikka on viime aikoina ottanut yhä uusia edistysaskeleita. Japanin sota toi käytäntöön käsikranaatin. Asetehtaajat ovat laskeneet markkinoille automaattisen kiväärin. Toista samoin kuin toistakin on jo alettu menestyskellisesti käyttää Venäjän vallankumouksessa, muttei läheskään riittävässä määrin. Me voimme ja meidän tulee käyttää hyväksemme tekniikan uusimpia saavutuksia, opettaa työväen taisteluosastoja valmistamaan joukoille pommeja, auttaa niitä sekä meidän taisteluryhmiämme räjähdysaineiden, sytykkeiden ja automaattisten kiväärien hankinnassa. Kun työväenjoukot ottavat osaa kaupunkikapinaan, kun joukkoliikkeenä hyökätään vihollista vastaan, kun käydään päättävään, taitavaan taisteluun sotaväestä, joka vielä enemmän kuin ennen horjui Duuman, Viaporin ja Kronstadtin tapahtumain jälkeen, kun hankitaan vakuus maaseudun osanotosta yleiseen taisteluun — niin silloin on voitto oleva meidän seuraavassa yleisvenäläisessä aseellisessa kapinassa.

Ruvetkaamme kehittämään laajemmaksi työtämme ja rohkeammin asettamaan itsellemme tehtäviä, Venäjän vallankumouksen suurista päivistä oppia ottaen. Meidän työemme pohjana on oikeiden laskelmien teko luokkien pyrkimyksistä ja kansan yleisen kehityksen vaatimuksista kysymyksessä

olevana hetkenä. Tunnuslauseen: tsaarivalta on kukistettava ja vallankumouksellisen hallituksen toimesta kutsuttava koolle perustava kansalliskokous, ympärille me ryhmitämme nyt ja tulemme västedeskin ryhmittämään yhä suuremman osan proletariaattia, talonpoikaistoa ja sotaväekä. Joukkojen tietoisuuden kehittäminen säilyy, kuten aina, kaiken työemme pohjana ja pääsisäلتönä. Mutta älkäämme unohtako, että tähän meidän yleiseen alinomaaiseen ja perustehtäväämme lisäävät sellaiset hetket kuin Venäjän nyt elämä erikoisia tehtäviä. Älkäämme muuttuko bedanteiksi ja filistereiksi, älkäämme pyrkikö syrjään näistä hetken erikoistehtävistä, näistä taistelun kulloinkin vaatimien muotojen aiheuttamista erikoistehtävistä, tekemällä sisällyksettömiä verukkeita alinomaisten, kaikissa olosuhteissa ja kaikkina aikoina muuttumattomien velvollisuuksiimme viittaamalla.

Muistakaamme, että suuri joukko-taistelu lähenee. Se on oleva aseellinen nousu. Sen pitää tapahtua mikäli mahdollista yhtäaikaisesti. Joukkojen pitää tietää, että he menevät aseelliseen veriseen taisteluun. Kuoleman halveksimisen pitää levitä työväenjoukkojen keskuuteen ja taata voitto. Vihollista vastaan rynnistämisen täytyy olla mahdollisimman voimakas, joukkojen tunnuslauseena pitää olla hyökkääminen eikä puolustus, niiden tehtävä on oleva säälimätön vihollisen hävittäminen; taistelujärjestelmä muodostuu nopealiikkeiseksi ja joustavaksi; sotaväen horjuvat ainekset vedetään mukaan aktiiviseen taisteluun. Tietoisien proletariaatin puolueen tulee täyttää velvollisuutensa tässä suuressa taistelussa.

Kansainvälinen naistenpäivä.

TOV. KLARA ZETKIN, jonka ehdotuksesta 2:ssa kansainvälisessä sosialististen naisten konferenssissa Köpenhaminassa v. 1910 hyväksyttiin päätös jokavuotisen Kansainvälisen naistenpäivän vietosta eri maissa, kertoo eräässä selostuksessaan, että hänellä oli aikomus saada tästä päivästä laajojen naisjoukkojen vallankumouksellinen mobilisointipäivä porvariston herruutta vastaan ja porvarillisesta naisliikkeestä vapautumiseksi ja samalla saada siitä vastapaino eri maitten sosialidemokratian kasvavaa reformismia vastaan. Heille vasemmistolaisille oli selvää, että Vapun vietto, joka 2:n Internatsionaalen perustavassa kokouksessa oli asetettu työväenjoukkojen vallankumoukselliseksi kutsuntapäiväksi, kadotti yhä enemmän ja enemmän alkuperäistä sisältöään, kävi yhä enemmän ja enemmän sisällyksettömäksi juhlapäiväksi. Tätä opportunistia vastaan hän toivoi voivansa asettaa naisproletariaatin joukosta voimakkaan vallankumousliikkeen, joka elävöittäisi ja virkistäisi Vappujuhlaakin. Ja hän kertoo, että hän halusi vieläkin enempää — hän halusi Kansainvälisen naistenpäivän avulla yhdistää koko maailman vallankumoukselliset sosialistinaiset ja muodostaa heistä 2:n Internatsionaalen sisällä, selvästi vallankumoukselliselle taktikalle perustetun lujan yhtenäisen voiman — muodostaa vasemman siiven reformismia vastaan.

Seuraavana vuonna, v. 1911, vietettiin useimmissa Euroopan maissa Kansainvälistä naistenpäivää: Saksassa ja Itävallassa semmoisella menestyksellä, että se muuttui naisten viikoksi. Saksassa alkoi myös silloin ilmestyä jokaviikkoinen lehti "Naisten vaalioikeus" ja Itävallassa ilmestyi "Naisten päivä".

Sen jälkeen vuosi vuodelta kasvoi Kansainväliseen naistenpäivään osanottajien luku ja sen sisältö kävi yhä vallankumouksellisemmaksi. V. 1913 huolimatta perin vaikeista olosuhteista, ryhdyttiin Venäjällä Kansainvälisen naistenpäivän viettoon. Sos. dem. puolueen bolshevikiryhmä järjesti Pietarissa Työläisnaisten päivän. Poliisia nenästä vetämällä kutsuttiin kokous Kalashnikovin pörssin huoneustoon kuulemaan "tieteellistä luentoa naiskysymyksestä". Sisäänpääsymaksuna oli 5 kopeekkaa. Sali tuli täpötäyteen työläisnaisia. Eräs kokouksen järjestäjistä тов. Samoilova piti "tieteellisen luennon". Monet puhujista sen jälkeen vangittiin ja saivat erilaisia rangaistuksia. Mutta tarkoitus oli saavutettu. Venäjän proletarinainen oli saanut sysäyksen poliittiseen itsetietoisuuteen heräämiseksi.

Seuraavana vuonna uudistettiin Pietarissa Työläisnaisten päivän vietto. Poliisi esiintyi provosoivasti, antaen ensin luvan kokouksen pitoon ja "Rabotnitsa" lehden julkaisemiseen ja sitten viime hetkellä vangiten kaikki kokouksen järjestäjät ja puhujat, 30 henkeä. Mutta siitä huolimatta kokous pidettiin. Työläisnaiset itse esiintyivät siinä ja lähtivät sen jälkeen laulaen kadulle, missä poliisi nagaikoilla ajoi heidät hajalle.

Paitsi Pietarissa oli Venäjällä v. 1914 naistenpäiväkokouksia: Samarassa, Saratovissa, Ivano-Voshnesenskissa ja salaisia joukkokokouksia kaupungin ulkopuolella: Moskovassa ja Kievinissä.

Sotavuosina 1915—1916 vietettiin Kansainvälistä naistenpäivää vain niissä maissa, jotka eivät kuuluneet sotiin ryhmiin. Näissä, kuten esim. Norjassa, Suomessa, Ruotsissa ja Sveitsissä, korotettiin ääni sotaa vastaan.

Sodan aikana kävi myös ilmi se kuinka paljon Kansainvälinen naistenpäivä oli auttanut sitä, että naisproletaarijoukoissa oli alkanut elää vallankumouksellisen kansainvälisen sosialismin aate. Sen vaikutusta oli, että Bernissä v. 1915 pidettiin kansainvälinen sosialistinaisten konferenssi. Tässä kokouksessa esiinnyttiin kansainvälisellä kehoituksella sotaa vastaan ja vallankumouksen puolesta ja se oli ensimmäinen kansainvälinen vallankumouksellinen varoitus, joka proletariaatin ja sosialismin riveistä heitettiin imperialistiselle teurastamolle.

Sen seuraukset näkyivät. Huolimatta piiritystilasta ja sosialidemokratien yltiöisänmaallisesta agitatsioonista, jolla ne huumasivat, työtätekevien joukkoja, seurasi kaikissa maissa työläisnaisten kansainvälisiä vallankumouksellisia esiintymisiä, vaikkakin rajoitetussa mitassa. Ensimmäinen mahdava esiintyminen oli Pietarissa työläisnaisten mielenosoitus Kansainvälisenä naistenpäivänä v:nna 1917. Työläisnaiset esittivät vaatimuksen: "leipää, rauhaa ja vapautta; palauttakaa miehet juoksuhaudoista". Tämän työläisnaisten mielenosoituksen välittömänä jatkona oli Helmikuun vallankumous, joka kaatoi imperialistisen sodan heikontaman Venäjän tsaarihallituksen.

Lokakuun vallankumous v:nna 1917 teki naiset poliittisesti ja oikeudellisesti kaikin puolin tasa-arvoisiksi miesten kanssa. Sentähden muutetaankin v:nna 1918—19 tunnuslause yhtäläisistä poliittisista oikeuksista Venäjän tvöläisnaisille, kehoituksiksi työläis- ja talonpoikaisnaisille ottamaan osaa kaikkeen uuden yhteiskunnan rakentamistyöhön, puolustamaan Neuvostovaltaa ja auttamaan kansainvälistä proletariaattia.

Mutta muissakin maissa vaikutti Lokakuun vallankumous sen, että Kansainvälisen naistenpäivän vietto sai

uuden merkityksen. Sen päätunnuslauseeksi tuli nyt kaikkialla maailman lokakuun valmistaminen.

Entistä suuremman ja laajemman merkityksen se sai kuitenkin Kommunistisen Internatsionaalen 3:n kongressin ja Kansainvälisen kommunistinaisten 2:n konferenssin jälkeen, jossa konferenssissa kerta kaikkiaan asetettiin maaliskuun 8:s päivä laajojen naisjoukkojen mobilisoimispäiväksi. Kansainvälisen naistenpäivän vietossa tapahtui sen jälkeen suuria muutoksia. Nämä muutokset vastaavat kommunistien puolueitten, kysymyksestä: vallankumoustyö laajojen naisjoukkojen keskuudessa, ottamaan kannan kehitystä. Tämä uusi kanta lähtee siitä, että kommunistien puolueitten on proletariaasta vallankumousta varten oltava yhteydessä laajojen joukkojen kanssa ja vietävä ne mukanaan ja laajojen joukkojen kokoominen ja johto on mahdoton niin kauan kun työtätekevät naiset eivät sisälly tähän joukkoon. Samaten kuin ei myöskään vallankumouksellinen kommunistinen rakennustyö proletariaatin voiton jälkeen voi mennä eteenpäin, ei voida läpiviedä elämässä, ilman työtätekevien naisjoukkojen osanottoa.

Tämä käsityskanta muutti myöskin sen suhteen, mikä puolueilla on naistenpäivän vietossa. Ennen sotaa oli Kansainvälinen naistenpäivä myös muka sos.-dem. puolueitten järjestämä, mutta todellisuudessa ei sitä vietetty puolueen kamppailuna, ei järjestöllisessä, eikä aatteellisessa mielessä. Sitä vietettiin vain jonain naisille erikoisena. Nyt on asia tykkäänään toinen. Kommunistisille puolueille ei Kansainvälisen naistenpäivän vietto ole mikään sivuseikka. Kommunistiselle Internatsionaalelle on Kansainvälisen naistenpäivän vietto tullut puolueasiaksi, tärkeäksi ja vakavaksi asiaksi jokaiselle eri kansallisuussektialle. Internatsionaalen mitassa on

Kansainvälinen naistenpäivämme koko Kommunistisen Internatsionaalen yhteinen suuri asia.

Kansainvälistä naistenpäivää ei vietetä enään yksin Europan maissa, sitä vietetään jo kaikissa maailman maissa. Tälle päivälle on kapitalistimaissa keskitetty pääkampailu sorrettujen ja riistettyjen naisten herättämiseksi taisteluun maailman kapitalismia vastaan. Neuvostovalloissa on tälle päivälle keskitetty pääkampailu kaikkien työtekevien naisten saamiseksi mukaan sosialistisen yhteiskunnan rakentamistyöhön. Tarkoituksen saavuttamiseksi täytyy päivän tunnuslauseitten perustua sen hetken poliittisen ja taloudellisen elämän pohjalle. Kommunististen puolueitten tehtävänä on tässä suhteessa toimia niin, että proletariaatin vallankumouksellinen taistelu saa laajojen naisjoukkojen kannatuksen sekä aatteellisesti, että toiminnassa.

Ja epäilemättä ollaan tällä tiellä jo hyvässä menossa. Esim. suuressa, lähes 400-miljoonaisessa Kiinassa, jossa uudenaikainen kansainvälinen kapitalismi riistää suurten teollisuuskeskusten pumpuli-, silkki- ja tupakkatehtaisa naisia ja lapsia vähintään yhtä säälimättömästi, kuin XVIII:n vuosisadan kapitalismi riisti naisia ja lapsia silloisessa manufaktuuri-teollisuudessa (Yksin Shanghain kaupungissa on 12,000 alle 12-vuotista tyttöä tehtaissa työskennellen 12-tuntisia vuoroja sekä päivällä että yöllä), siellä järjesti Gomindan-puolue naisjaostoiensa kautta viime vuonna, v:nä 1925, Kansainvälisen naistenpäivän vieron Kantonissa ja muissa suurissa kaupungeissa. Tunnuslauseina oli: "Alas feminismi"! "Alas hyväntekeväisyys"! "Eläköön naisten vallankumousliike"! Edellisten kuukausien lakkoliike, jossa paljon naisia oli mukana, osoitti, että Kiinan naiset alkavat tulla luokkatietoisiksi. Kansainvälisen naistenpäivän vieto osoitti havainnollisesti, että he ovat myöskin poliittisesti kehittymässä.

Juhlapäivänä julkasii Gomindan-puolueen Shanghaissa oleva äänenkannattaja Kansainväliselle naistenpäivälle omistetun erikoislehden, jossa Gomindan-puolueen KK:n Shanghain byron naisjaosto julkaisi vetoomuksen kaikille Kiinan naisille. Tässä vetoomuksessa sanottiin: "Niinkauan kuin kansallinen vallankumous ei ole voitanut, eivät Kiinan naiset saa minimaa-lista vapautta. Niin kauan kuin nainen ei ota osaa tähän vallankumoukseen, ei sitä voida suorittaa loppuun".

Myöskin Vappua viettivät Kiinan naiset viime vuonna. Silloin liekehti juuri parhaillaan Kiinan proletariaatin luokka- ja vallankumoustaistelu. Varsinkin Shanghaissa oli suuri osanotto. Paljon kokouksia pidettiin tekstiilitehtaissa 4—5 aikaan aamulla ennen työhön menoa ja otti niihin osaa tuhansia naisia.

Intia on toinen suuri 320-miljoonaa asukasta käsittävä maa. Siellä laskeetaan omalla työllään elävien naisten luku jo 45-miljoonaksi, joista 33-miljoonaa työskentelee maataloudessa (7-miljoonaa maalla palkkalaisina), tehdastyöläisiä ei ole täyttä miljoonaa. "Vaikkakin — sanoo töv. Muharades selostuksessaan — Intian kommunistin puolue on tähän asti kiinnittänyt perin riittämättömästi huomiota Intian työtekevien naisten järjestämiseen, niin ottavat nämä kuitenkin aktiivisesti osaa Intian proletariaatin kaikkiin taloudellisiin ja poliittisiin esiintymisiin".

Kymmenissä muissa laajan Idän maissa on työtekevien naisten luoktaistelutoiminta viime vuosina alkanut herätä, ensin lakkoihin osanotossa, sitten aivan viimeaikoina jo kommunististen puolueitten vaikutuksen alla.

Meillä Neuvostovalloissa on Kansainvälinen naistenpäivä tullut proletariaatin ja sen puolueen kaikkien toimivien voimien naisten työhön keskittämisen päiväksi, työnorjattarien vapauttamisasian voituisten saavutusten las-

kemispäiväksi, itse työläis- ja talonpoikaisnaisten oman kulttuuritasonsa nostamisessa, kansantalouden ja neuvostorakenteen kunnostamisessa suoritettaman työn yhteenvetopäiväksi, työläis- ja talonpoikaisnaisten smyttskan päiväksi ja — kansainvälisen naisproletariaatin voimien mobilisointipäiväksi taistelua varten sosialistisen maailmanvallankumouksen puolesta.

Mitä suuremmat ovat saavutuksemme täällä, mitä suurempia ovat Kansainvälistä naistenpäivää juhlivat proletaraiset naisjoukot kaikilla maailman ääriillä, sitä lähempänä on proletariaatin lopullinen voitto ja — sosialistinen yhteiskunta.

O—a M a n n e r.

Tieteen „puolueettomuudesta“.

PORVARILLISET oppineet väittävät aina olevansa n.s. puhtaan tieteen edustajia, väittävät että kaikkinaiset pyyteet, voitonhimo ja muut maalliset ja alhaiset asiat ovat heidän tieteistään kaukana. He esittävät asian siinä valossa, että tiedemies on kuin mikään jumala, joka saavuttamattomista korkeuksista huomioi yhteiskuntaa ja luontoa antamatta minkään persoonallisen etuseikan tai ennakkoluulon vaikutusta rajoittavasti huomioihin ja johtopäätöksiinsä. He luulevat — ja vielä enemmän puhuvat — että ”likaisella” praktiikalla ei ole mitään vaikutusta ”puhtaaseen” teoriaan. Kuitenkin on asianlaita itse asiassa aivan päinvastoin. Käytäntö, työ se synnyttää tieteen.

— Entäs meidän yliopistomme ja akatemiamme? kysyy porvari. Nehän ne ovat tieteen tyyssijoja ja nehän ne kehittävät edelleen vanhoja tieteitä ja synnyttävät uusia. Ja vain sikäli kuin niissä mietitään asiat valmiiksi saa käytäntö: tekniikka, talouspolitiikka y.m. sysäyksen eteenpäin.

Tuo kaikki on näennäisesti hyvin paikkansapitävää, eikä ihme jos tällaiselle käsitykselle perustuva porvarillinen idealistinen filologia, dualistinen maailmankatsomus, joka panee hengen hallitsemaan ainetta, ”aatteet” johtamaan ja kehittämään luontoa ja yhteiskuntaa, on niin laajalle levinnyt ja

niin vaikeasti poisjuuritettavissa köyhälistönkin ajatusmaailmasta.

Kuitenkin ovat yhteiskuntatieteet ja luonnontieteet kehittyneet ja kehittyvät edelleen käytännöllisen tarpeen pohjalta. Yhtä vähän kuin on ajateltavissa, että jossain trooppisessa maassa, missä ei koskaan sada lunta, syntyisi ja kehittyisi hiihtourheilun ja suksivoiteiden teoria, yhtä vähän on sattuma, että esim. vuoritieteen ja geologian uranuurtajat olivat kotoisin Saksasta ja Englannista, joissa maissa harjoitettiin vuorityötä laajemmassa mitassa kuin muualla jo ennen kuin näitä tieteitä olikaan. Kun vuorityö sai yhä suuremman merkityksen taloudellisessa elämässä kävi välttämättömäksi alkaa kerätä ja järjestää niitä tietoja, joita käytännöllisessä vuorityössä jo oli kertynyt ja täydentää niitä nimenomaan silmälläpitäen sitä, että kerätyt ainekset, (s.o. tiede) voisivat antaa perustan asialliselle ennakoarviolle esim. jotta kaivospaikkaa valittaessa. Sillä kukaan yrittäjä ei ole valmis ilman pätevää ennakoarviota kiinnittämään varojaan yritykseen.

Yhteiskunnallisella alalla täytyy hallitsevan luokan, esim. porvariston hallita ja ratkaista tavattoman paljon kysymyksiä: miten turvata kapitalistisen yhteiskunnan niin sanottu normaalin kehitys s.o. voiton säännöllinen tulo; miten siinä mielessä järjestää ta-

loudelliset laitokset; miten turvata valta työväenluokan yli; miten kouluttaa virkamiesten, pappien, poliisien ja tiedemiesten joukko; miten koulutoimintaa ohjata siten, että työläiset pysyvät alistetussa asemassa.

Näihin käytännöllisiin kysymyksiin tarvitaan yhteiskunnallisia tieteitä. Ja mikäli tilanne muuttuu, mikäli uusia kysymyksiä nousee sikäli myös yhteiskunnalliset tieteet saavat työtä. Käytäntö synnyttää teorian. Yhteiskunnallinen tarve kehittää entisiä tieteitä ja synnyttää uusia enemmän kuin kymmenet yliopistot sanoo Engels.

Kun näin on, niin käy selväksi kaikkien tieteiden mutta erikoisesti yhteiskuntatieteiden luokkaluonne. Kullakin luokalla on oma praktiikkansa, omat tehtävänsä ja sen takia myös oma käsityksensä asioista. Porvariston praktiikka on säilyttänyt kapitalistinen järjestelmä, proletariaatin praktiikka tuhoaa se. Tästä johtuu, että myös porvariston käsitys, sen teoria, sen tiede yhteiskunnasta ja työväen luokasta on toinen kuin proletariaatin.

Porvarillisen yhteiskunnan pylväävät koettavat kiihkeästi hakea ratkaisua kysymykseen miten valistustyötä tehdä siten, että työväenluokka ei vaipuisi aivan raakalaisastelle, jolloin se ei enää pystyisi hoitamaan koneita, mutta että se yhtä kaikki pysyisi kuuliaisena riistäjille. Nykyaikainen teollinen yhteiskunta karsii työväenluokasta suuressa määrin uskonnollisuuden, joten tuo ennen niin varma konservatiivisen yhteiskunnan tuki — uskonto, ei ole enää riittävän käyttökelpoinen. Ja porvarillisten ideologioiden on itsensäkin ollut tarvis vetää jumala alas korkealta jalustaltaan siihen aikaan kun porvaristo taisteli vallankumouksellisenä luokkana feodalismia vastaan.

Kun siis porvarilliselle yhteiskuntajärjestelmälle ei enää voida hakea tukea Lutherin kirkkumuksen huoneen talusta niin ei mikään olisi porvaristol-

le sen tervetulleempaa kun se että luonnosta ja luonnontieteistä, joita on totuttu pitämään ateistisina, jumalanvastaisina ja objektiivisina ja joihin siis yhteiskunnan vastahakoisimmatkin luottavat, tuki saataisiin. On kokonainen koulukunta yhteiskuntatieteilijöitä ja luonnontieteilijöitä, jotka rinnastavat yhteiskunnan organisiin, lähinnä ihmiseen. He selittävät, että kukin elin, laitos ja järjestö yhteiskunnassa vastaa vissejä eläinruumiin elimiä. Kauppiaat esimerkiksi vastaavat yhteiskuntaruumiin verenkiertoa, hallitusjärjestelmä vastaa hermostoa, kädet työväenluokkaa, aivot sivistyneistöä j.n.e. Tämän selitystavan yhteiskunnallinen tarkoitusperä ja poliittinen luonne on täysin selvä. Klassillisena ilmenee se muinaisroomalaisessa tarinassa patriisi Menenius Agrippasta ja kapinallisista plebeijeistä. Useimmat lukijoista sen tuntevat. Kerran nousivat plebeijit, työläiset, kapinaan ja uhkasivat jättää Rooman ja sen herrat. Silloin lähetettiin Agrippa heitä suostuttelemaan palaamaan takaisin. Hänen todistelunsa on aivan ”orgaanista” luonnetta: kädet eivät saa kapinoida vatsaa vastaan, sillä silloin koko ruumis menehtyy. Hallitseva luokka on pää ja vatsa, työläiset tai orjat ovat kädet ja koskei luonnossa milloinkaan esiinny sellaista, että kädet ja jalat korvaisivat pään ja vatsan niin: olkaa alallanne, te sorretut. — Tällä teorialla on porvariston keskuudessa ollut erinomainen menestys.

Äskettäin sattui käteeni eräs kirja, suomalaisen luonnontieteilijän G. Ekmanin ”Biologian peruskysymyksiä”, jossa kehitellään tätä orgaanista teoriaa edelleen. Koska arvelen, etteivät lukijat koskaan ole kuulleet ”luonnolakeihin” perustuvaa selitystä Suomen luokkasodasta, niin varmaankin ainakin Suomen luokkasotaan osaaottaneet ovat syvästi kiittolaisia saadessaan näin pätevän valaistuksen asiaan. Ja juuri niin kainon nimen alle kuin Bio-

logian peruskysymyksiä kätkeytyy seuraava "kristallikirkas totuus":

"Samoin kuin organismi voi myös yhteiskunta sairastua. Se potee joko sisäistä tautia tai ulkoapäin kohdantua vammaa (sisäiset riidat ja ulkoinen sota). Viime kädessä on jokaisen yhteiskunnan jäsenen tauti samalla koko yhteiskunnan tauti. Mutta "yleinen mielipide" huomaa tämän vasta sitten, kun suurempi prosentti yhteiskunnan jäseniä samalla kertaa sairastuu. Sairaus voi olla joko paikallista laatua, esim. haava, paise j.n.e. tai vaivata samalla kertaa koko ruumista, esim. yleinen myrkytys, kuume y.m. On kuitenkin mahdoton vetää jyrkkää rajaa näiden kahden taudin laadun välille. Tavallisesti tauti aina alkaa paikallisena, mutta pääsee helposti leviämään. Samalla tavoin ovat yhteiskunnan taudit joko paikallisia, esim. pienemmän ryhmän tyytymättömyys, tai yleisiä esim. "koko kansaa" haittaavat olot. Kun joku osa organismeja sairastuu, kiiruhtaa terve osa heti apuun poistamaan sairautta aiheuttavat vieraat tekijät (tavall. bakteerit). Kuten lääketiede on osoittanut, on organismilla tässä suhteessa käytettävänä lukuja keinoja. Ennen kaikkea toimii veri tässä taistelussa tehokkaasti. Lääkkeet, joita käytetään taistelussa tautia vastaan, ovat monenlaisia, mutta parhaan ja pysyväisemmän tuloksen antavat sopiva ravinto ja lepo sekä kirurgiset leikkaukset. Kun tauti alkaa yhteiskunnassa, koettaa myöskin terveeksi jäänyt osa auttaa sairasta osaa. Mutta poikkeuksellisissa oloissa, kun organismi on jostakin taudista hyvin heikentynyt, saattaa joku uusi, vaarallinen tauti päästä suuresti leviämään, esim. sodan jälkeen bolshevismi nykyään. Silloin on vaara hyvin suuri kun ei ole kylliksi terveitä jäseniä, jotka voisivat ryhtyä tautia vastustamaan (esim. Venäjällä). Lievä yhteiskunnallinen tauti voi sensijaan päästä kaikkialle leviämään; se parantuu "it-

sestään" ennen pitkää. Mutta jos tauti on vaarallinen, hajoittavaa laatua (kuten bolshevismi), täytyy terveeseen yhteiskunnan ryhtyä viimeiseen keinoon, kirurgiseen leikkaukseen (kapinan kukistaminen asevoimilla). Joskus käy tarpeelliseksi kutsua vieras kirurgi apuun" (saksalaiset Suomeen, kirj. huomautus).

Lipsahtaa kuin lukkoon! Te Suomen känsäkouraiset työläiset uskoitte nousvanne vanhan yhteiskunnan mätää vastaan ja nyt käykin selville, että juuri te olitte se mätä, joka piti pois leikkattaman muuten terveestä yhteiskuntaruumiista! Se, kun teitä vietiin tuhansittain sorakuoppiin ja koirahau-doille oli vain kirurginen operatio, joka tosin suoritettiin ilman edelläkävää nukuttamista, mutta jonka onnellisesta kulusta oli takeena etevä kirurgi, Saksan militarismi. Ja edelleen suositellaan teille lepoa (työttömyys ja Tammisaari), lääkkeitä (ohranakome-roita) ja ennen kaikkea kirurgisia leikkauksia (suoraa teurastusta). — Me porvarit olemme luonnonlakien mukaan yhteiskunnan pää ja vatsa, te työläiset olette yhteiskunnan kädet ja jalat, minkäs me kumpainkaan sille voimme! Sellainen on nyt kerta kaikkiaan "luonnon järjestys"; luonnonlakeja vastaan on hyödytöntä napista, niihin alistutaan!

On kieltämätöntä, etteikö yhteiskunnasta löydä paljon vertauskohtia organismin kanssa, mutta yhtäläisyys on vain näennäistä. Ytimeltään on koko sellainen rinnastus väärä. Biologiset tieteet saivat erinomaisen hedelmöittävän ajatuksen olemassaolon taistelusta ja parhaimpien eloonjäämisestä juuri yhteiskuntatieteilijöinä, mutta sen opin soveltaminen takaisin yhteiskuntaan johti mitä törkeimpään vääristelyyn. Puhua yksilöiden vapaasta kilpailusta ja ruumiillisesti ja henkisesti parhaimpien menestymisestä sellaisessa yhteiskunnassa, missä menestyksen määrää vain kukkaron lihavuus, missä

rikkauksia perinyt idiootti elää yltäkyläläisyydessä ja köyhä, jolla saattaa olla mitä parhaat ruumiilliset ja älylliset edellytykset joutuu jo äitinsä kohdusta lähtien olosuhteisiin, joissa ei mikään tasolta hänen tietään varallisuuteen ja oppineisuuteen, koska ainoa "etevämyys", raha puuttuu! Joskin olemassolon taistelu ja sen seurauksena ympäröiviin olosuhteisiin parhaiten sopeutuvien eloonjääminen on eläinkunnan piirissä edistyskellinen, kehityksen tae, niin sama "vapaa kilpailu" yhteiskunnassa on taantumuskellinen ja omistamaton luokkaa kohtaan porvariston luokkapolitiikan (ja tieteen) harjoittamaa petosta. (Nykyisellä trustien ja syndikaattien aikakaudella myöntää porvaristokin vapaan kilpailun kestättömyyden taloudellisella alalla, mutta ideologisella alalla puhuu se vielä mielellään kaikkien ihmisten "yhtäläisestä vapaudesta" hankkia mukava paikka yhteiskunnan vihreillä oksilla).

On turhaa voiteen haaskausta selitellä tämän orgaanisen koulukunnan oppineiden herrain tieteellisesti syvälistä tutkimuksia siitä, mikä yhteiskunnallinen elin vastaa ihmisen umpisuolta, mikä yhteiskunnallinen prosessi kaljupäisyyttä. Nuo arvot herrat unohtavat — tahallaanko, vai liian puhtaasti tieteen takia — että nykyiset yhteiskunnat ovat luokkayhteiskuntia, joissa kullakin luokalla on omat erikoispyrkimyksensä, jotka ovat keskenään räikeästi ristiriitaisia. Näin ei koskaan **terveessä** organismeissa. Ei siinä koskaan vatsa (suurtuottajat) hävitä ravinto- ja kulutusaineita saadakseen suuremman voiton kuten nykyisessä porvarillisessa yhteiskunnassa; eivät sydän ja suonet (kauppiaat, välittäjät) järjestä aineiden jakamisen seisahduksia saadakseen "hinnat nousemaan". Ei organismi anna käsien ja jalkojen nähdä nälkää, silloin kuin ruumiin kudoksiin on kertynyt liikennemään rasvaa, mutta porvarillisessa yhteis-

kunnassa kuolee ihmisiä nälkään vaikka varastot ovat tavaraa kukkuroillaan j.n.e. j.n.e. Jos nämä tiedemiehet olisivat tässä — ytimeltään ehdottomasti ontuvassa — teoriassaan kyllin johdonmukaisia, niin mihin he päätyisivät? Siihen, että ei suinkaan epätervettä vaan välttämätöntä ja ainoa edistyskellinen kehityksen tie on vanhan yhteiskunnan elinten sen organisation rikkilyöminen ja että terveen yhteiskunnan kuva on sama kuin luokaton kommunistinen yhteiskunta! Siihen yhteiskuntaan heidän analogiansa kaikkein parhaiden sopisi.

Mutta siinä se juttu onkin. Porvariston edut, tottumukset ja sen tähden myös johtopäätökset ovat aivan päinvastaisia kuin proletariaatin. Porvarilliset tiedemiehet tarkastelevat yhteiskuntaelämää ja pakostakin oman yhteiskunnallisen asemansa kannalta, sellaisen luokan kannalta, joka ei luo, vaan nauttii toisen työn tuloksista. Se ei ole saavuttamattomilta kukkuloilta tarkastamista, vaan näköala on rajoitettu kaikkiin muihin paitsi porvarillisen maailman suuntaan. Ja näin syntyy irrallinen sotku, jota ei kukaan selvitä. Kun tarkastelupaikkaa muutetaan näyttää myös kaikki toiselta.

Vanhan ja keskiajan tähtitieteilijät olivat tehneet huomioita tähtien liikkeistä ja havainneet siinä varmaa säännöllisyyttä. Mutta sittenkin syntyi selvittämätön hämminki, kun eräät tähdet (kiertotähdet) eivät näyttäneet seuraavan mitään yksinkertaisia lakeja ja niiden liikkeiden selvittämiseksi oli keksittävä rikkiviisaita ja sotkuisia teorioja. Sitten heräsi aatos: olisikohan niin, että kaikki näyttää niin sekavalta vain sentähden, että tarkastelemme asioita maasta käsin. Jospa siirtyisi — aatoksissa — auringosta käsin tarkkaamaan tähtimaailman liikkeitä? Kopernikus teki niin ja — kaikki oli hämmästyttävän yksinkertaista ja selvää. Aurinko oli se keskus, jota maa ja kiertotähdet kiersivät. Se itses-

tään selvä asia, että aurinko kiertää maata, kuten se joka päivä näyttää tekevän, ei ollutkaan tosi.

Marx muutti havaintojen tekopaikkaa yhteiskunnallisissa tieteissä. Hän tarkasti yhteiskuntaa ei porvarin vaan tuottajan, työväenluokan kannalta ja vanha totuus muuttui vastakohdaksi. Mikä voi olla kapitalistille selvempää kuin se, että hän elättää työläistä. Hänhän antaa työläiselle työtä ja ansiota ja jos ei hän sitä anna niin saa työläinen perheineen nähdä nälkää. Mutta työläiselle on yhtä selvää, että hän elättää kapitalistia. Asettumalla uuteen havaintoasemaan saattoi Marx todistaa, että tuo edellinen "itsestään selvä asia" on harhakuva, aivan kuin sekin, että aurinko kiertää maata. Nyt näkyi yhteiskunnan keskuksen — sen auringon, työväenluokan oikea paikka.

Onko sitten proletariaatin tiede puolueetonta? Ei. Niinkauan kuin yhteiskunta on luokkayhteiskunta on tiede — paitsi, että se on yhteiskunnallisen työn järjestämisväline — hallitsevan tai valtaan pyrkivän luokan ase. Missä suhteessa proletariaatin tiede on parempi kuin porvariston tiede? Senkö takia, että proletariaatti on jaloluontoinen ja työskentelee koko yhteiskunnan onnen ja hyvinvoinnin eteen, kun taas porvaristo on ahnas ja voitonhimoinen? Ei se vielä todista sitä, että punaisten silmälasien läpi

näkee paremmin kuin valkoisten — sanoo Buharin.

Minkälainen on porvariston asema? Tiedämme, että sen sekä taloudelliset, että tieteelliset voimat ovat suunnatut kapitalistista yhteiskuntaa säilyttämään. Kun me tiedämme, miten ihmiskunnan historian kuluessa yhteiskuntien muodot ovat vaihtuneet toisiksi: orjayhteiskunnat feodaalisiksi, ne taas kapitalistisiksi tai muiksi, niin porvaristo uskoo kapitalistisen yhteiskunnan ikuisuuteen. Sentähden se ei näe eikä voi käsittää sellaisia ilmiöitä kapitalistisessa yhteiskunnassa, jotka ovat merkkejä sen muuttuvaisuudesta. Ja jos se ne näkeekin niin sehän ei voi, sehän ei saa myöntää niitä kehityksen merkeiksi, vaan selittää ne taudin oireiksi! Se kieltää kehitysajatuksen, jota se ennen piti aseenaan, koska se ase polttaa nyt sen kättä, tietää sen turmaa. Missä se on kyllin voimakas kieltää se röyhkeästi kehitysopin opettamisen kouluissa, ja vainoo uppinkaisia tiedemiehiä oikeusjutuilla ja sakoilla, kuten Amerikassa hiljattain on tapahtunut.

Proletaarisen tieteen silmillä ei ole sellaisia kaihtimia, sillä ei ole sellaisia piikkikuolaimia suussa. Sentähden sen näköpiiri on avara. Sentähden se näkee selvemmin ja syvemmin ilmiöt luonnossa ja yhteiskunnassa.

Y. Karppanen.

Sotilasvarustusten vähentämiskysynys.

KANSAINLIITON kutsumana pitäisi Genevessä helmik. 15 p. kokoontua komitea, jonka tehtävänä on valmistella asioita myöhemmin kokoonkutsuttavalle "aseistariisumis"-konferenssille. Aijottu konferenssi ei ole ensimmäinen. Tälle konferenssi-hommalle voi käydä samaten kuten Kansainliiton v. 1925 aikomallekin, joka ei voinut kokoontua suurvaltain välisen voittamattomain erimielisyyksien takia varustusten vähentämisessä.

Kun useallakaan ei ole mahdollisuutta tutustua asiaan suoraan "ammatti"-lehden kautta, niin "Krasnaja Zvesda" lehden perusteella teen asiasta lyhyesti selvää.

Tarkastelemme nyt ensiksi minkälaisia tuloksia on ollut Washingtonin aseistariisumis-konferenssista, joka epäilemättä on huomattavin lajiaan. Tämän konferenssin päätösten mukaan, jotka allekirjoitettiin 6 p. helmik. 1922 ja joiden voimassa oloaika määrättiin 31 p. jouluk. 1936, rajoitettiin laivastojen rakentamista. Nämä rajoitukset sisältyvät pääasiallisesti seuraaviin:

1) Suurten linjalaivain yhteinen tonnimäärä ei saa olla Englannilla 525 tuh., P. A. Yhdysvalloilla — 525,000, Japanilla — 315,000, Ranskalla — 175,000 ja Italialla — 165,000 tonnia suurempi.

2) Rakennettavaksi sallittujen linjalaivojen suurimmaksi tonnimääräksi asetettiin 35,000, lentokone-emälaivain — 27 tuhatta ja keveäin risteilijäin 10 tuhatta tonnia.

3) Lentokone-emälaivain yhteiseksi tonnimääräksi Englannille ja Yhdysvalloille hyväksyttiin — 135,000, Japanille — 81,000 ja Italialle — 60,000 tonnia.

4) Laivastotykistön kaliberit rajoitettiin linjalaivoille — 16, apulaivoille — 8 ja kauppalaivoihin, vedenalaisia veneitä vastaan asetetulle tykistölle — 6 tuumaan.

5) Tyynelle Valtamerelle asetettiin erikoinen sotilaallinen tasapaino, jonka mukaan kaikki tukikohdat ja varustukset sopimuksen tehneiden valtain alaisilla saarilla on säilytettävä sellaisina kuin ne olivat konferenssia avattaessa. Tämän määräyksen alaisuuteen eivät sisälly Yhdysvalloille Havaijin ja Amerikan mantereeseen kuuluvat saaret paitsi Aluetit, Englannille — Kanadan rannikko, Uusi-Seelanti ja Australia, Japanille — sen alueen muodostavat saaret.

6) Minkäänlaisia rajoja ei asetettu taistelu-apulaivain, keveiden risteilijäin, torpeedoveneiden, vedenalaisten y.m. tonnimäärälle.

Miten suurvallat ovat tätä sopimusta noudattaneet näkyy paraiten alla olevasta taulukosta.

Laivasto-vahvuudet

(Puolivälissä v. 1925).

Valtiot	Panssarilaivat ja panssari risteil.		Risteil. ja kevyet risteil.	Hävittäj. ja torpedoveneet.	Vedenalaiset veneet	Lentokone emä-laivat	
	Lukum.	Tonnia (000)				Lukum.	Tonnia
Englanti	24*)	680	59	203	70	6	106
Yhdysval't	18	535	32	309	127	3	79
Japani	10	305	28	111	51	3	65
Ranska	9	200	16	78	48	1	22
Italia	7	135	13	135	43	—	—

*) Ottaen huomioon „Nelson“, joka on laskettu vesille syksyllä v. 1925 ja „Rodney“, joka ajetaan laskea vesille keväällä v. 1926.

Lukija voi itse päätellä miten suurvallat ovat noudattaneet tekemiään sopimuksia.

Täytyy panna merkille, että supistettaessa kalliiden linjalaivain rakentamista, vilkastuu toisten laivain, pää-

asiallisesti vedenalaisten veneiden, hävittäjien ja torpeedoveneiden rakentaminen.

Tätä todistaa allaoleva taulukko joka osoittaa sotalaivain rakentamisen viime ja läheisinä vuosina.

Rakenteella olevat ja suunnitellut laivat

(Puolivälissä v. 1925)

V a l l a t	Panssairilaitavat	Resteiliijät	Hävittäjät	Vedenalaisiet veneet	Lentokone-emälaivat
Englanti	2 ¹⁾	8	3	5	2
Yhdysvallat	—	9	12	15	2
Japani	—	11	23	28	2
Ranska	—	9 ²⁾	57 ³⁾	59 ⁴⁾	1
Italia	—	5	24	20	1

1) „Nelson“ ja „Bodney“ maksavat noin 125—135 milj. ruplaa kpl.

2) Näistä 4 suunniteltuna mutta ei vielä aloitettu.

3) „ 33 ” ” ” ” ”

4) „ 36 ” ” ” ” ”

V. 1925 hyväksyttyjen laivastorakennus-suunnitelman mukaan aikoo Englanti rakentaa vv. 1925—1930, risteilijöitä 16, lentokone-emälaivoja 1, torpeedoveneitä 27 ja vedenalaisia veneitä 43 kpl. sekä kuluttaa näihin 535 milj. ruplaa. Ranska vv. 1925—1930 kevyitä risteilijöitä 4, vedenalaisia veneitä (1,450 tonnisia) 18, vedenalaisia laivoja (suuri kantokykyisiä) 8, lento-

kone-emälaivoja 1 kpl., kaikkiaan 254 milj. kultaruplalla. Samaten Japani aikoo rakentaa vv. 1926—1930 kaikkiaan 36 sotalaivaa ja näistä vedenalaisia 34 kpl.

Edellä oleva osoittaa, että miltei kaikki suurvallat rakentavat pääasiallisesti vedenalaisia veneitä, hävittäjiä ja torpeedoveneitä.

Menot sotalaivain rakentamisiin

(Miljoonissa kultaruplissa)

V a l t i o	1923—24	1924—25	1925—26
Englanti	50	65	60
Yhdysvallat	40	20	75
Japani	95	90	100
Ranska	40	35	40
Italia	11	14	15

Edellä olevat numerot osoittavat, että Washingtonin konferenssi ei ole vähentänyt sotalaivain rakennusta. Ainoa minkä se sai aikaan oli rajotus suurten linjalaivain rakentamisessa —

ne kun tulivat sodan näännyttämille suurvalloille mahdottomiksi rakentaa.

Loppukatsaukseksi esitämme eri maiden laivastobudjetit.

Meri-budgetit

(Miljoonissa kultamarkkoissa)

Vuosi	Englanti		Yhdysvallat		Japani		Ranska		Italia	
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1905	674,3	15,7	466,9	5,6	49,2	1,0	254,1	6,5	105,5	3,2
1910	824,6	16,3	503,7	5,5	176,1	3,4	300,5	7,6	191,6	5,6
1913	994,1	21,6	594,8	6,1	202,9	3,7	417,0	10,5	263,6	7,6
1921	1550,1	32,8	1680,0	15,7	814,0	13,3	296,8	7,6	93,8	2,5
1922	1172,8	24,7	1235,8	11,4	791,9	12,8	409,2	10,4	154,1	4,0
1923	1102,9	23,1	1234,0	11,3	484,8	7,8	269,5	6,9	148,7	3,8
1924	1138,3	23,8	1152,9	10,4	418,4	6,6	233,4	5,9	169,3	4,3
1925	1234,2	25,7	1331,4	11,9	446,3	7,0	231,4	5,9	163,5	4,1

1) Yleinen menojen summa.

2) Menot yhtä asujamiston henkeä kohti.

1 markka—46.5 kopekkaa.

Tämäkin taulukko osoittaa oikeuteksi sen ajatuksen, jonka meidän lehdet usein todistavat, että kapitalistiset suurvallat puhuvat paljon aseistariisu-

misesta mutta samanaikaisesti jatkavat kuitenkin varusteluja.

Tämän jälkeen tarkastelemme sotavoimien suhdetta eri valtioiden välillä.

Sotilaiden lukumäärä eri maiden armeijoissa v. 1925

(Rauhanaikainen määrä)

VALTIO	Asukkaita miljoonissa	Armeijan lukum. 1000:sa	Sotilaiden lukumäärä 1000 asu- kasta kohti
Ranska	39	685	17,5
Englanti	47	523 ¹⁾	11,1
Italia	39	250	6,4
Saksa	63	100	1,6
Yhdysvallat	114	365 ²⁾	3,2
Japani	55	205	3,7
Meidän läntiset naapurimme			
Puola	30	326 ³⁾	10,9
Rumania	18	164	9,1
Liettua	2,3	24	10,4
Latvia	1,9	22	11,6
Viro	1,1	12	10,9
Suomi	3,5	33	9,4
Kaikkiaan SSR:n naapurivaltioissa			
	58	581	10,0
S.S.R.	140,0	560	4,0

¹⁾ 188 tuhatta miestä emämaassa, loput linnoituksissa, englantilais-intialaisessa armeijassa ja territoriaali-joukoissa.

²⁾ Ottaen huomioon vakinaisen armeijan, kansalliskaartin ja kansalaissotilasopetusleirien vakinaiset joukot.

³⁾ Ottaen lukuun rajavartio-joukot.

Taulukosta näemme:

1) Ranskalla on voimakkain maa-armeija. Tämän johdosta ja myöskin siitä, että Ranska on sotaliitossa Tsheikko-Slovakian, Jugoslavian ja Puolan kanssa, on se voinut säilyä vahvimpana sotilasvaltana Euroopassa.

2) Läntiset naapurimme katsomatta siihen, että näiden yhteinen asukasluku on ainoastaan 58 milj., omaavat rauhanaikaisen armeijan, jonka yhteinen miesmäärä on 581 tuhatta s.o. suuremman kuin SSSR, jonka asukasmäärä on 140 milj.

3) Naapurimme omaavat suhteellisesti paljoa voimakkaammat armeijat

kuin SSSR, millä on jokaista 1000 asukasta kohden keskimäärin 10 sotilasta, kun meillä on ainoastaan 4.

Edellä olleista numeroista näkymässä määrin meillä käytetään asukkaita sotajoukkojen täydennykseksi rauhan aikana ja minkä arvoisia ovat puheet "punaisesta" militarismista, joilla kapitalistiset maat koettavat puolustella sotavarustustensa kasvua.

Ilmailuvoimilla on nykyaikaisessa sodassa siksi suuri merkitys, että tarkastellessa jonkun maan aseellista vahvuutta on ne ehdottomasti huomioon otettava. Siksipä mekin tarkatelemme hiukan niiden vahvuutta.

Ilmailu v. 1925

(Lentokoneiden lukumäärä)

V A L T I O	Sotilas koneet		Hydro aero- plaaneja	Kansalais- koneet
	Toimivia	Reservissä ja toimivia		
Ranska	1350	5500	100	500
Englanti	450	3300	100	200
Italia	500	1600	150	150
Saksa	—	—	—	200
Yhdysvallat	350	2200	200	2000
Japani	200	1200	150	120
läntisillä naapureillamme:				
Puola	130	500	—	20
Rumania	100	300	—	—
Liettua	30	30	—	5
Latvia	30	40	—	—
Viro	40	50	—	10
Suomi	60	120	—	10
Kaikkiaan SSR:n naapuri- mailla	390	740	—	45

Ranskalla on voimakkain ilmalaisvas- to ja tämä on Britannian saarille suora- naisena uhkana sodan syttyessä Eng- lannin ja Ranskan välillä. V. 1923 al- koi Englanti rakennuttaa lentokoneita tarkoituksella päästä näiden lukumää- rässä Ranskan tasolle, mutta toistai- seksi kuitenkin on Englanti vielä pal- joa jälessä Ranskan ilmailuvoimista.

Meidän läheisillä naapureillammekin on huomattavat ilmailuvoimat, eikä pidä unhoittaa, että ne ovat pääasialli- sesti tarkoitettut Punaista armeijaa ja sen ilmailuvoimia vastaan.

Nyt on tarkastettava paljonko armei- jain ylläpito maksaa eri maille.

Sotilasmenot v. 1925

V A L T I O	Milj. ruplia.	0/0 koko valtion menoi- hin	Henkeä kohti ruplia
Suomi	28	18,5 ^{0/0}	8
Viro	9,5	25 ^{0/0}	8,6
Latvia	18	29 ^{0/0}	9,5
Puola	305	38,5 ^{0/0}	11,1
Rumania	45 ¹⁾	15,2 ^{0/0}	2,5
Turkki	75	35 ^{0/0}	5,5
S. S. R.	760 ²⁾	20 ^{0/0}	5,0
Ranska	670 ³⁾	18 ^{0/0}	17,2
Englanti	1050	15 ^{0/0}	22,3
Yhdysvallat	1040	16 ^{0/0}	9,1
Japani	365	32,9 ^{0/0}	6,6
Saksa	300	9,5 ^{0/0}	4,8
Italia	303	19%	8,5

¹⁾ Huomioon on otettu ainoastaan vakinaiset menot. Ylimääräiset tekevät lähes saman määrän.

²⁾ Menosääntö-luonnoksen mukaan (Ekonomitshesk. Shisn. № 224 v. 1925).

³⁾ Huomioon ei ole otettu sotamenoja Marokon-Syyrian sotiin.

Kuten näkyy, ovat sotilasmenot meillä ainoastaan 5 ruplaa henkeä kohti kun ne läntisillä naapureillamme nousevat 9—10 ruplaan, puhumattaakaan muista Europan suurvalloista, joilla ne nousevat aina 22,3 ruplaan. Poikkeuksen muodostaa Saksa jolta Versaillesin sopimuksen mukaan rajoitettiin armeija 100 tuhanteen mieheen.

Me voimme vapaasti mennä aseistariisumiskonferensseihin ja kehoittaa naapureitamme seuraamaan esimerkkiämme sotilasmenojen vähentämisessä.

Luokaamme lyhyt silmäys viime vuosien sotilasmenoihin nähdäksemme ovatko ne kasvaneet vai vähentyneet kapitalistisilla mailla.

Sotilasmenot suurvalloilla ja naapureillamme

(Milj. kultaruplia)

V a l t i o	1913	1923/24	1924/25	V a l t i o	1922	1923	1924	1925
Englanti	750	1260	1080	Suomi	15	21	21	28 ¹⁾
Yhdysval.	585	1635	1520	Viro	—	8	7,5	9,5
Ranska	560	675	—	Latvia	—	11	13,5	18
Italia	224	330	290	Puola	—	—	240	305
Saksa	765	—	375	Rumania ¹⁾	22	60	48	45
				Turkki	62	54	55	75

¹⁾ Ilman ylimääräisiä menoja jotka ovat miltei saman suuruiset.

Nämä taulukot osoittavat, että sotilasmenot ovat suuresti kasvaneet vuodesta 1913. Näin ollen maailman sodan

jälkeen jatkaa varustelujaan ja sotilasmenot painavat asukkaita enemmän kuin ennen maailmansotaa.

Tarkastelkaamme lopuksi minkälaisissa kysymyksissä suurvaltain edut törmäävät vastakkain. Ensinnäkin Yhdysvaltoja.

Näihin aikoihin asti on Yhdysvaltain teollisuus laajentunut pääasiallisesti sisäisten markkinain laskuun. Ennen sotaa vei se ulos 7—9 pros. koko kansantaloutensa tuotannosta, mutta viime vuosina on vienti kohonnut 10—12 prosenttiin.

Yleensä havaitaan teollisuuden laajenevan nopeammin kuin sisäiset markkinat voivat kuluttaa ja tämä pakottaa laajentamaan ulkomaisia markkinoita. Nämä voivat kuitenkin laajeta pääasiallisesti muiden kehittyneiden kapitalististen maiden laskuun.

Tällaisiksi ulkomaisiksi markkinoiksi voivat tulla laajat idän maat (Kiina, Intia y.m.). Amerikan teollisuuden nykyinen tila ja suuri määrä vapaata kapitaalia luovat edellytykset idän markkinain valtaamiseksi Amerikan kapitalille.

Ulkomaisten (merentakaisen) markkinain valtaaminen ja hallussa pito on kuitenkin mitä kiinteimmän yhdistetty sotilasherruuden vahvistamiseen merillä. Amerika on eräisä suhteissa vielä riippuvainen (sotilas ja kauppa) Englannista. Tämä panee Amerikan kapitalistit vaatimaan omaa (Yhdysvaltain) herruutta merellä mikä ennemmin tai myöhemmin aiheuttaa sotilaallisen yhteentörmäyksen Englannin kanssa.

Yhdysvaltojen pääasiallisimpana kilpailijana markkinain laajentamisessa ja merellä (mailman mittakaavassa) on Englanti ja Japani (Kiinan ja kaukaisen idän mailla).

Näitä seikkoja silmiällä pitäen on Amerikan kapitalistien mielenkiinto etupäässä voimakkaassa laivastossa ja meri-ilmailussa, jotka kykenevät ratkaisemaan Amerikan politiikan kysymykset hegemonian hankkimiseksi merillä ja ulkomaisten markkinain sekä raaka-aineiden (kautsukin ja naftan) valtaamisessa.

Yhdysvaltain laivasto on jo miltei tasavertainen Englannin laivaston kanssa.

Yhdysvallat pyrkivät siihen, että niissä taistelussa Japania vastaan olisi voimakas linja ja suurilukuinen hävittäjä- ja torpeedovene-laivasto. Samalla toivotaan että Japanilla ei olisi vedenalaista laivastoa, koska se on yksi voimakkaimmista Kiinaan ja Japanin saarille johtavien teiden puolustusaseista.

Taistelussa Englantia vastaan ei Amerikan mielenkiinto ole ainoastaan voimakkaassa linja- ja hävittäjälaivastossa, vaan myöskin suurilukuisessa vedenalaisessa laivastossa, koskapa se on voimakas ase Englannin kauppateitä vastaan.

Kun Panaman kanavan lävitse ei voi ilman erikoisia vaikeuksia kulkea 35 tuhatta tonnia suurempi laiva, ovat Yhdysvallat luonnollisesti Washingtonin konferenssin rajoituksen kannalla laivojen kokoon nähden (suurin koko 35,000 tonnia).

Meri-ilmailu voi olla vaikuttava jos on käytettävissä suuri määrä lentokone-emälaivoja (todennäköisesti tulee Amerikan laivaston toiminta tapahtumaan kaukana Amerikan rannikosta). Tämän vuoksi haluavat Yhdysvallat lisätä meri-ilmailuvoimiaan ja suurentaa lentokone-emälaivainsa lukua ja tonnimäärää.

Pitkä matka Amerikasta Japaniin ja Kiinaan, ilman Tyynen meren saarilta olevaa tukikohtaa, tekee Japanin vaikeasti saavutettavaksi (soti'aallisesti) Amerikan laivastolle. Tämän johdosta haluavat Yhdysvallat muodossa taikka toisessa saada muutoksen Washingtonin konferenssin päätökseen, joko kieltää uusien meritukikohtain rakentamisen.

Yleensä haluavat Yhdysvallat suurentaa, eikä suinkaan pienentää laivastoaan, koska laivastolla katsotaan tulevaisuudessa olevan ratkaiseva merkitys Amerikan meriherruuden hankkimisessa. Pohjan tällaiselle laivaston laa-

jentamiselle muodostaa Yhdysvaltain finanssi- ja teollinen mahtavuus.

Yhdyvalloille ei ole vaaraa maajoukoista sillä toiset Amerikan mantereen valtiot ovat finanssisuhteissa sen kontrollin alaisia ja toistaiseksi ovat ne vielä siksi vähäväkisiä että sanottavampaa sotilaallista voimaa ne eivät Yhdysvaltoja vastaan voi asettaa.

Erikoisesti haluavat Yhdysvallat pienentää Ranskan armeijaa, joka uhkaa Saksaan sijoitettua amerikalaista kapitaalia ja vaikeuttaa Ranskaa velkansa maksussa Amerikalle.

Yleensä voidaan merkitä Yhdysvaltain haluavan:

1) Poistaa tai lieventää sitä Washingtonin konferenssin päätöstä, joka kieltää uusien merivarustusten rakentamisen.

2) Säilyttää rajoitus linjalaivain suurimmassa tonnimäärässä (35.000 tonnia).

3) Voimistuttaa meri-ilmailuaan ja suurentaa lentokone-emälaivainsa lukua ja suuruutta.

4) Suurentaa yleisesti laivastoaan.

5) Pienentää länsi-Euroopan maiden ja varsinkin Ranskan armeijaa ja sen ilmailuvoimia.

6) Poistaa konferenssin ohjelmasta kysymys merisotilasvoimista.

Englanti

Englannin mahtavuus on sen siirtomaissa. (Siirtomaissa on 9/10 koko valtakunnan asukkaista. Koko Britannian kaupasta 1/4 on siirtomaa-kauppaa. Britannian alusmailhin on sijoitettu 22 miljard. kultarupl. Englantilaista kapitaalia). Voidakseen säilyttää nämät itsellään on sen säilytettävä merien herruus. Englanti ei kuitenkaan kykene kilpailemaan Yhdysvaltojen kanssa sotalaivain rakentamisessa ja tämän vuoksi on sen etujen mukaista yleinen sotalaivain rakentamisen rajoitus.

Vedenalaiset veneet Englannin vihollisten käsissä ovat sen meriteille

erittäin vaarallisia. Sen sijaan Englannin vedenalaiset veneet eivät ole läheskään niin vaarallisia sen mahdollisille vihollisille (Yhdyvalloille, Ranskalle y.m.) näiden maantieteellisen aseman vuoksi. Tämän vuoksi Englanti, käyttäen hyväkseen vedenalaisen veneensä "Mi" hukkumista, on esittänyt kysymyksen vedenalaisten veneiden käytön kieltämisestä. (Englantilaiset eivät usko kyllä itsekään suurvaltojen luopuvan niiden käytöstä). Myöskin vihollisten voimakas meri-ilmailu on vaarallinen Englannin voimakkaalle linjalaivastolle.

Merikauppateittensä suojelemiseksi pyrkii Englanti suurentamaan laivastoaan keveillä risteilijöillä. V. 1914 oli Englannilla 108 risteilijää, mutta nykyään ainoastaan 59. Saadakseen entisen aseman on Englannissa aloitettu ripeästi risteilijäin rakentaminen.

Englannilla on meritukikohtia kaikkialla. Kuitenkin pyrkimys vaikutusvaltansa vahvistamiseen Kiinassa ja todennäköinen yhteenotto Japanin kanssa, pakottaa Englannin hakemaan tukikohdan Tyynelle valtamerelle (Singapore) ja vahvistamaan Hongkongissa olevaa tukikohtaansa. Nämät ovat suunnatut pääasiallisesti Japania vastaan ja tämän vuoksi saakin Englanti Yhdysvaltain puolelta kannatusta ja Japanin taholta voimakasta vastusta näihin suunnitelmiinsa.

Ennen ilmailun ja vedenalaisen sodan kehittymistä saattoi Englanti tuntea saarillaan itsensä verrattain saavuttamattomaksi. Nyt on Ranskan voimakas ilmailu suoranaisena uhkana Brittein saarille. Tämä pakottaa Englannin esittämään ilmailuvoimien rajoittamista, mutta kuitenkin siten, että sen omat ilmailuvoimat eivät tule heikommiksi Ranskan ilmailuvoimia.

Taistellessaan vaikutusvaltansa puolesta Euroopassa haluaa Englanti heikontaa Ranskan armeijaa, johon nojaten Ranska on vielä melko itsenäinen eurolalaisessa ja siirtomaa-politiikassaan. Näkyvänä esimerkkinä tästä on

Ruhrin alueen valtaus v. 1923, Morokon ja Syyrian sodat.

Englanti kuten Yhdysvallatkin kallistuu sille puolelle, että konferenssin ohjelmaan ei sisällytettäisi maan taloudellisten ja rahallisten mahdollisuuksien tarkastusta arvioitaessa maan sotilaallista voimaa. Englantilaisten mielipiteen mukaan on konferenssin tarkastettava ainoastaan "näkyvät varustukset".

Näin ollen Englannin mielenkiinto on:

1) Vedenalaisen laivaston rakentamisen rajoittamisessa ja vähentämisessä.

2) Kalliin linjalaivaston rakentamisen rajoittamisessa ja myöskin sen rakentamisen väliaikaisessa lopettamisessa.

3) Laivastonsa risteilijöillä vahvistaminen.

4) Ilmailun rajoittamisessa siten, että Ranskan ilmailuvoimat eivät ole voimakkaammat Englannin ilmailuvoimia.

5) Armeijain vähentämisessä (pääasiallisesti Ranskan).

Ranska

Ranska on suuresti riippuvainen finanssisuhteissaan Englannista ja Yhdysvalloista. Ellei sillä olisi voimakasta ensiluokkaista armeijaa olisi se jo aikoja sitten menettänyt kaiken itsenäisyytensä ulkopoliitikassaan. Silloin kun Englanti ja Yhdysvallat esittivät poliittisissa keskusteluissa dollarin ja punnan argumenteikseen, voi Ranska esittää sellaisena armeijansa. Näin ollen, huolimatta finanssivaikeuksistaan, pyrkii Ranska säilyttämään voimakkaan armeijan Euroopassa.

Merivarustuksissa ei Ranska kykene kilpailemaan Englannin ja Yhdysvaltain kanssa. Kuitenkin sen raskaan teollisuuden nopea nousu ja Elsass-Lothringin yhdistäminen, sekä sota-korvauksesta Saksan suorittama hiili luovat pohjan lisätylle laivasto-varustelulle.

Ensi sijassa on Ranskan mielenkiinto vedenalaisten rakentamisessa, koska ne eivät tule kovin kalliiksi ja nykyisissä laivastosuhteissa antavat suurimman hyödyn (taistelussa voimakasta laivastoa ja mahdollisten vihollisten meriteitä vastaan). Erikoinen mekitys vedenalaisella laivastolla on Välimerellä, jossa se voi tuottaa suurta vahinkoa Europan ja Intian yhteysteille, ja samanaikaisesti suojella Ranskan yhteyttä Afrikaan.

Viime mainittu kysymys on Ranskalle hyvin tärkeä sillä sen oman maan asukasluku on 39 milj. ja kasvu hyvin hädasta. Jo maailmansodassa oli Ranskan armeijassa värillisiä 450 tuhatta ja työssä 300 tuhatta, ja kun nykyisten suunnitelmain mukaan aiotaan näitä käyttää tulevilla sodilla vieläkin enemmän, niin ymmärtää kysymyksen merkityksen Ranskalle.

Yhteyden varmentamiseksi Afrikaan pyrkii Ranska muodostamaan Välimerelle sotilasherruutensa, jonka se voi saavuttaa voimakkaalla vedenalaisella ja hävittäjä-laivastolla, yhdistämällä tähän voimakkaan meri-ilmailun.

Voimakas ilmalaivasto on Ranskan käsissä vaikuttava ase sen Europalaisia vihollisia vastaan (Englanti, Saksa y.m.), sekä siirtomaa-kapinoiden kukistamisessa.

Yhdistäen edellä olevan näemme, että Ranskan mieltä kiinnittää:

1) Säilyttää ensiluokkainen armeija, joka takaa Ranskalle sotilashegemonian Euroopassa.

2) Maa- ja meri-ilmailun laajentaminen.

3) Vedenalaisen laivaston vahvistaminen.

4) Linjalaivaston rakentamisen rajoittaminen.

5) Koko aseistariisumis-kysymyksen tarkastaminen, sisällyttäen tähän kaikki ne tekijät jotka vaikuttavat maan sotilaalliseen mahtavuuteen.

6) Meri-sotavoimain rajoittamis-kysymyksen liittäminen konferenssin ohjelmaan.

Italialle

ovat mielenkiintoisia samat sotilaskysymykset kuin Ranskallekin, kuitenkin sillä erotuksella, että Italia on taloudellisesti Ranskaa paljoa heikompi, sillä puuttuu omaa rautaa ja hiiltä rasakalle teollisuudelle.

Italialle on vedenalainen laivasto erittäin tärkeä. Koko sen puolustus suunnitelmat perustuvat ilmailun, kevyen ja vedenalaisen laivaston laajentamiseen.

Japanin

imperialismi elää pääasiallisesti Kiinasta tuodulla raudalla, hiilellä y.m. raaka-aineilla. Siellä on sen teollisuuden tuotteiden markkinat vapaan kapitalin sijoituspaikat. Japani pyrkii säilyttämään vaikutusvaltansa Kiinassa (erittäinkin Mandshuriassa ja Sandunissa). Paitsi taloudellisia ja poliittisia toimenpiteitä sovelluttaa Japani vastaavaa sotilaspolitiikkaa, käyttäen hyväkseen edullista maantieteellistä asemaansa toisiin suurvaltoihin nähden. Suojellakseen vaikutusvaltaansa Kiinassa ja estääkseen Englannin ja oletikin Yhdysvallat saamasta siellä erittäin suurta vaikutusta pyrkii Japani säilyttämään herruutensa Kiinaan johtavilla merillä. Tämän se voi säilyttää omaamalla voimakkaan laivaston ja oletikin suurilukuisen vedenalaisen laivaston ja meri-ilmailuvoimat. Johtuen näistä tekijöistä ei Japani kuten Ranska ja Italiakaan kallistu vedenalaisen laivaston rajoittamiseen.

Japanin edullinen asema on siinä, että se on kaukana Englannin ja Amerikan laivastojen tukikohdista. Siinä tapauksessa jos lähelle Kiinaa tai Japania muodostuu voimakas laivastotukikohta tulee se Japanille erittäin vaaralliseksi.

Japanille on elinkysymyksenä säilyttää voimassa se Washingtonin konferenssin päätös, jolla kielletään uusien meritukikohtain rakentaminen. Ja tu-

lee se näin ollen voimakkaasti vastustamaan uusien tukikohtain rakentamista Tyynen meren saarille.

Kun Japani voi tarvita maa-armeijaa sodan syttyessä Aasiassa (Yhdysv. ja Englannin kanssa) sekä japanilaisen pääoman tunkien Kiinaan, on Japanin kapitalistien mielenkiinto voimakkaan armeijan säilyttämisen puolella.

Yleensä voidaan katsoa Japanin mielenkiinnon olevan:

1) Vedenalaisen laivaston ja meri-ilmailun laajentamisessa.

2) Tyynelle Valtamerelle uusien meritukikohtain rakentamisen estävän päätöksen voimassa pitämisessä ja

3) riittävän voimakkaan armeijan omaamisessa.

SSSR:n naapurivaltiot

Koko kapitalistinen maailma haluaa meidän läntisillä naapureilla olevan mahdollisimman voimakkaat armeijat. Tämän vuoksi ei minkäänlaista armeijan pienennystä ole odotettavissa näissä valtioissa. Tästä esimerkkinä on Puola joka itse taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi haluaisi pienentää armeijaansa, mutta tällä kertaa ei sitä salli Englanti.

Mitä voi odottaa konferenssilta

Tähän konferenssiin, jos se kokoon tuukaan, menevät suurvallat hyvin vastakkaisilla eväillä. Kapitalistiset pääomat eivät aio vähentää varustuksiaan vaan pikeammin lisätä niitä.

Kuitenkin, ottaen huomioon Ranskan vaikean taloudellisen aseman ja sen huomattavan riippuvaisuuden englantilais-amerikalaisesta kapitaalista voivat ne ehkä pakottaa Ranskan vähentämään armeijaansa, mikä heikentää sen sotilaallista asemaa Europassa.

SSSR:n suhde aseistaisumien konferenssiin

Kansainliiton neuvosto lähetti osan-

otto-kutsun myöskin SSSR:lle. Periaatteessa olemme aina valmiit keskustelemaan varustusten vähentämisestä, mutta kun komitean kokoontumispaikaksi on määrätty Geneven kaupunki Sveitsissä, emme voi lähettää sinne edustajaamme тов. Vorovskin murhan johdosta.

Vaikka nykyisen tilanteen takia emme voikaan ottaa osaa konferenssiin ja

sen töitä valmisteleavan komitean istuntoihin, löydämme aina keinot, joilla voimme esittää valmeutemme keskustelemaan varustusten vähentämisestä, paljastaen samalla suurvaltain varustusten "vähentämisen", joka tapahtuu sanoissa, vaikka itse teossa pyrkivät vahvistamaan varustuksia mahdollisuuksien mukaan.

T y k k i m i e s.

NKP:n (b) XIV puoluekokous.

V.L.K.N L:n työstä.

(Тов. Н. И. Бухаринin selostuksesta N.K.P:n XIV puoluekokouksessa)

MAINITEN alussa, että hän tahtoo vain kosketella omasta mielestään tärkeimpiä kysymyksiä, että puolueen edustajakokouksen tehtävänä on antaa nuorisotoiminnalle pääsuuntaviivat, jotka nuorisoliitto edustajakokouksissaan ja konferensseissaan sittemmin ottaisi yksityiskohtaisen ja konkreettisen käsittelyn alaiseksi, siirtyi тов. Buharin oleellisten ongelmien käsittelyyn.

Enemmän huomiota nuorisoliittoon

Kaikkien puoluejäsenten ja koko puolueen on välttämättä kiinnitettävä enemmän huomiota nuorisojärjestöjen työhön; puoluejäsene eivät vielä tähän mennessä ole tehneet itselleen selväksi, miten tärkeätä tämä työ on. Mainitsemalla muutamia tosiasioita käsitämme, miten suuri tehtävä edessämme on. Lokakuussa nuorisoliitossa oli noin 1,633,000 jäsentä. Edellisen edustajakokouksen aikana kuului pioneerijärjestöön 200,000 jäsentä, mutta nyt 1,500,000. Molempien järjestöjen kasvu on ollut valtava.

V.L.K.N.L:n aktiivinen työ sekä kaupungeissa että maaseudulla muodostaa hyvin oleellisen osan koko kommunistisesta työstämme. Tämän ohella on pantava merkille, että maaseudun nuorisojatšeikat ovat vielä tähän asti suuressa määrässä näytelleet puoluejatšeikan osaa.

Nuorisoliiton kokoonpano on nykyään

seuraava: teollisuus- ja liikennetyöläisiä 30 pros., maatyöläisiä 7,8 pros. — yhteensä proletariaatista ainesta 43,6 pros.; talonpoikia 45,1 pros. ja muita 11,3 pros. Siis maaseudun osalle lankeaa 45 pros. Tämä liittyy kysymykseen nuorisoliiton merkityksestä maaseudulla, ja koska meillä talonpoikaissymys on päivän kysymyksenä, niin tämä osottaa nuorisojärjestön koko tärkeyden meille. Jos jaamme talonpoikaissuorisoliittolaiset kategorittain, niin nuorisoliiton koostumien tilastollisten tietojen mukaan nuorisoliitossa on 80 pros. köyhää talonpoikaissuorisoa ja 20 pros. keskivarakasta. Sikäli kuin me nyt laajennamme köyhien talonpoikien rintamaa taistelua varten kulakkia vastaan, sikäli kuin meillä 80 pros. talonpoikaissuorisoliittolaisista on köyhää ainesta, sikäli kuin puoluejatšeikat maaseudulla ovat heikosti kehittyneet on nuorisoliittomme työllä yleisen talonpoikaissuolitikkamme ja päivän erikoistehtävien kannalta hyvin suuri merkitys.

On vielä eräs seikka, joka korostaa nuorisojärjestön tärkeyttä. Usein ihmetellään, että meillä miljoonasta puoluejäsenestä vain noin 8,000 kuuluu vanhaan kaartiin. Mutta ihmiset elävät, vuodet, kymmenet kuluvat ja "vanhuksien" prosenttiluku ei voi pysyä samana. Sukupolvien vaihdos on luonnollinen prosessi. Vanha kaarti vähenee vähenemistään, hävitäkseen loppujen lopuksi kokonaan.

Tältä kannalta katsoen on kysymyksellä ikäluokkien vaihdosta hyvin suuri merkitys.

Vuosittain poistuu riveistämme parhaita tovereita. On selvää, että kysymys turvata työväenluokan, koko maamme ja Kommunistisen Internatsionaalen oikea johtaminen puolueen taholta on kiinteässä yhteydessä nuorisoliittokysymyksen kanssa.

Kysymys työläisten ja talonpoikien liitosta tulee vielä kymmeniä vuosia olemaan tärkeimpiä kysymyksiämme, ja koska nuorisjärjestö on kokoonpanoltaan työläis-talonpoikainen järjestö, niin on luonnollista, että kysymys työväenluokan ja talonpoikaiston välisistä suhteista löytää ilmaisunsa nuorisoliiton työssä.

Kielteisistä ilmiöistä

Ennenkaikkea on sanottava, että nuorisoliiton uudet tehtävät, sen edessä olevat uudet kysymykset, samoin kuin siinä ilmenneet uudet sairaalloisuudet johtuvat nykyisestä tilanteesta. Kukaan ei kiellä eikä epäile sitä perusfakttaa, että taloutemme on noussut; kukaan ei epäile eikä kiellä sitä perusfakttaa, että taloutemme sosialistiset ainekset ovat kasvaneet. Mutta kansantaloutemme sairaalloisuudet on myös aina pidettävä silmissämme. On aina otettava huomioon kehityksemme vastakohdat, varsinkin kun käsittelemme kysymyksiä nuorisojärjestöjen toiminnasta. On aivan luonnollista, että nuoriso on alttiimpaa heilahduksille kuin vanhemmat taisteluissa karaistuneet, puutteellisuuksia ja menestyksiä harkitsemaan tottuneet kantajoukot.

Minkälaisissa oloissa kasvaa nuorisomme? Maaseudulla on nuorisojärjestöissä 80 pros. köyhää talonpoikaisainesta. Tämä työskentelee sellaisissa oloissa, jolloin maaseutuelämämme yhtenä päätekijänä on agraarinen liika-asutus. Maaseudulla on huomattava väestökerros, joka elävän ja kuolleen inventarion puutteessa ei kykene viljelemään sitä maata, mikä sen käsissä on. Kaupunki ei voi niellä toisinaan selvässä, toisinaan peitettyssä muodossa ilmevästä liikaväestöstä. Agraarisesta liika-asutuksesta kärsii luonnollisesti eniten köyhä ta-

lonpoikaisto. Työttömyyskaupungissa niin aikuisten kuin nuorisonkin keskuudessa ja sitä täydentävä huoltoa vailla oleva suuri lapsijoukko — siinä toinen kielteinen ilmiö. Kolmantena on se, ettemme kaupungissa emmekä maaseudulla kykene nykyään vetämään nousevan polven laajoja kerroksia kasvatusprosessiin. Nousevan polven joukot, joita ei ole vedetty tuotantoprosessiin, ovat usein myös kasvatusprosessin ulkopuolella. Niidenkin nuorisokerrosten taloudellinen asema, jotka ovat päässeet opiskelun korkealle porrasasteikolle (opiskelijat korkeakouluissa, työläisten tiedekunnissa y.m.), on tähän asti ponnisteluistamme huolimatta ollut hyvin huono. Tässä on sarja kielteisiä ilmiöitä, joista johtuu monta vaaraa.

Nykyinen tilanne ei voi olla vaikuttamatta hajoittavasti nuorisoon. Tässäkin ilmenee kehityksemme perusristiriitä (toisaalta edistykSELLINEN taloudellinen prosessi, uusien työläiskerrosten vetäminen tuotantoprosessiin ja toisaalta tuotanto- ja kasvausprosessin ulkopuolelle jääneet nuorisokerrokset). Tämän nuorison keskuudessa on havaittavissa kaksi päävirtausta: terve virtaus ja rappeutumisvirtaus. Lujaluontoisemmat ainekset pyrkivät nykyään lähentymään taloudellista elämää, saamaan "oikeata" työtä, löytämään paikkansa talouselämässä, saamaan hyvän "oikean" kasvatuksen, ennen kaikkea ammattikasvatuksen. Tämä on terve virtaus, joka ymmärtää mitä suuremman kasvumme merkitsee. Mutta on toisenlaistakin, heikompileuontoista, erittäinkin tuottamollisen elämän ulkopuolella olevaa ainesta, jossa on havaittavissa rappeutumispiirteitä, kuten kaikenlaisten anarkististen mieliteiden leviämistä, "huliganismia" j.n.e.

Yleensä on kiinnitettävä enemmän huomiota työätekevien luokkien eri kerrosten suureen eroavaisuuteen toisistaan. Tämä koskee niin aikuisia kuin nuorisoakin. Tämä erilaisuus johtuu siitä, että taloutemme, vaikkakin se menee eteenpäin, ei kehity niin nopeasti, että se kykenisi käyttämään kaiken vapaan työvoiman. Kun toisaalta monella tuotantoalalla työpalkka on kohonnut sodan edelliseen tasoon, monet tuotantoalat elpynet, niin toisaalta on suuri reserviarmeij-

ja, työttömäin armeija. Ja koska nykyään emme työskentele niillä perusteilla, että yhteiskunta pitäisi huolta kaikista, niin työttömäin asema on erittäin tukala. Meidän tehtävänämmä on vetää työttömäin massat mahdollisuuksien mukaan tuotantoprosessiin.

Tämä eroavaisuus työväenluokan sisällä löytää ilmenemismuotonsa nuorisonkin keskuudessa, se kuvastuu sen aatemaailmassakin. Eikä se voi olla kuvastumatta työtätekevän nuorison tietoisessa etujoukossa, s.o. V.L.K.N.L:ssä käynnissä olevissa prosesseisakaan. Missä nämä prosessit ilmenevät? On kaksi virtausta: toisaalta nourisojärjestöjen kasvu, nuorisojärjestöjen suuret menestykset, toisaalta — ja sitä erikoisesti on korostettava — weltouden kasvu ja kurin hilyminen nuorisojärjestöissä. Kun tammi-kuusta syyskuuhun v. 1925 nourisoliittoon liittyi 565,000 uutta jäsentä, erosi samaan aikaan 110,000, siis 1 jokaista 5 uutta jäsentä kohden. Selvästi kuvaa tätä sairaaloisuutta vielä se, että 75 pros. eronneista erosi joko omasta pyynnöstään tai jäivät pois mekaanisesti.

Väkijuomien käyttö nuorisoliittolaisten keskuudessa on viime aikoina levinnyt. Erikoisesti tämän kysymyksen käsittelyä varten koollekutsutussa verrattain suuressa kokouksessa kävi ilmi, että nuorisoliiton jäsenistä 25—30 pros. juo säännöllisesti. Samoin on levinnyt "smyitskaviinapullon kanssa", jolloin maaseudulle matkustaneet nourisoliittolaiset solmiavat liittoa näiden harrastusten pohjalla. Joillakin paikkakunnilla on myös havaittavissa rappeuttavien ja puolittain hulliganimaisten piirien kasvua, kuten "alas viattomuus", "alas häveliäisyys" j.n.e. Kaikkiin näihin ilmiöihin on ehdottomasti kiinnitettävä huomiota. Ja varsinkin silloin kun ne saavat poliittisen luonteen. Esim. monenlaiset pienet mielipiteitään ja ohjelmaansa nähden anarkistiset ryhmät, kerhot, kolmikot j.n.e. Puhutaan ja kirjoitetaan, että puolue ei kelpaa mihinkään, se ei tyydytä enään, se on muuttunut opportunistiseksi, on seurattava Liebknechtin esimerkkiä, joka nousi taisteluun vanhaa sosialidemokratiaa vastaan j.n.e.

Nuorisotyön sisältö ja metodit

Nykyään elämme eräessä suhteessa murroskautta. Tämän kauden tärkeimpiä erikoisuuksia on aktiivisuuden kasvu kaikissa luokkakerroksissa. Tähän olemme vastanneet tunnuslauseella neuvostojen, ammattiliittojen, puolueen sisäisen demokratian j.n.e. elävöittämisellä. Samanlainen muutos maaillassa on tapahtunut nuorisoliitossakin ja siksi meidän siihen nähden on asetettava tunnuslause **nuorisojärjestöjen elävöittämisestä**. Mutta miten asettaa tämä kysymys konkreettisesti? Nykyään nuorisoliitto kasvuunsa nähden elää eräänlaista kriisiä: yleensä ja kokonaan kriisi ilmenee siinä, että nourisojärjestöjen työn sisältö ja työmetodit ovat vississä suhteessa ristiriidassa nuorison riveissä taloudellisen kasvun pohjalla syntyneitten vaatimuksien kanssa; sisällöltään ja metodeiltaan työ on nykyään vielä hyvin samanlaista kuin aikaisemmin, ei oteta huomioon sitä uutta, sitä erikoista, mikä syntyy esiin juuri nyt taloudellisen nousun yhteydessä.

Mutta mitä työläisnuorison parhain osa nyt tahtoo, mitä tahtoo köyhän talonpoikaissuorison ja nuorisoliitossa tai sen vaikutuspiirissä olevan keskivarakkaan talonpoikaissuorison parhaimmisto? On selvää, että talouden noustessa ensi kädessä kasvavat taloudelliset vaatimukset. Samoin kuin aikuiset työläiset, tahtovat nuoret elää paremmin, saada suurmepää palkkaa, pukeutua paremmin, omata pysyväinen työpaikka, tulla ammattitaitoiseksi työläiseksi, s.o. tuntea työssä, omata ammatillinen sivistys, tulla kunnan työläiseksi proletariaatin diktatuurin vallitessa ja laajentaa aineellisia vaatimuksiaan. Samoin pyrkii talonpoikaissuorisonliitto aineen taloutensa parantamiseen. Me itse piiritämme hänet kehoituksien tulvalla tutkia maanviljelysoppia, siirtyä monivuoroviljelykseen, opetella paremmin lukemaan y.m.s.; ja hän ottaa hyvin tämän vastaan: hän tahtoo hoitaa paremmin talouttaan, tulla huolellisemmaksi isännäksi, kohottaa taloudellista asemaansa, tulla taloudellisesti järjestyneemmäksi j.n.e. Paitsi tätä kaipaa niin työläis-

kuin talonpoikaisnuorisokin vissiä lepoa, vissiä tervettä huvitusta, vapaa-aikaa, jonka se voi käyttää oman harkintansa mukaan.

Näiden vaatimuksien kannalta täytyy syntyä kysymykseen nuorisotyön sisällöstä ja muodoista. Jos nuorisojatsheikat eivät voi mukautua näihin uusiin oloihin, vaan toimivat samalla tavalla kuin muutamia vuosia sitten, niin ne ehdottomasti muuttuvat kuolleiksi tai puolittain kuolleiksi jatsheikoiksi. Raskaat selostukset ja sellaisista asioista keskustelu, jotka eivät välittömästi liity elämään, eivät kiinnitä nuorison mieltä. Ylimalkaiset fraasit ja pelkkä agitatsioni eivät myöskään nykyään vastaa sydämen vaatimuksia.

Nuorisoliittolaisten jättämissä eroamisilmoituksissa ovat tyypillisimmät vastaukset kysymykseen eroamisen syistä seuraavanlaisia: "Mitä minä teen nuorisoliitossa? Se ei anna minulle mitään". "Miksi te puhutte minulle yhtä ja samaa, kun minä haluan teknillisiä tietoja, joita tarvitsen elämässä, mutta niitä te ette anna". "Mitä ovat minulle jatsheikkamme istunnot y.m., koska tahdon tutustua tuotannon kulkuun, mutta siitä ette puhu mitään".

Asiat eivät tietenkään kaikkialla ole näin huonolla kannalla. Mutta juuri tällainen on kehityksen pääsuunta. Jos toisaalta otamme kokouksia, joissa työnohtajat tai laitoksen johtaja esittää toimintaselostuksen, tai otetaan esille työpalkkakysymys, tai joku pitää luennon teknillisistä kysymyksistä, tai kun maaseudulla puhutaan maanviljelysopista tai muista sellaisista asioista — jos otamme sellaiset jatsheikat, niin ne aina ja kaikkialla elävät. Kaikki parhaimmat ja toimintaansa nähden vilkkaammat jatsheikat tekevät työtä juuri tällä tavalla. Jos tällaista toimintaa ei ole, niin jatsheikat ovat puolittain kuolleita, eivät pysy koossa eivätkä anna hyviä tuloksia.

Näin on kysymyksen laita työn sisällöstä. Se voidaan lyhyesti määritellä seuraavasti: sosialistinen tai kommunistinen kasvatustyömme, työväenluokan uusien kerrosten kasvattaminen tai uutta maansosialismin rakentamisen välttämättömyyttä,

luonteeftaan kansainvälisiä kommunistisia tehtäviä on yhdistettävä taloudelliseen rakennustyöhöemme, ja tämä vuorostaan on yhdistettävä työtätekevän nuorison vaatimuksien kasvuun.

Nykyään emme voi kasvattaa nuorisomme uusia kerroksia puhumalla ainoastaan maailman vallankumouksesta. Punaisesta armeijasta, antamatta heille mitään muuta. Tilanne on muuttunut. Emme elä avoimen kansalaissodan aikaa. Kansainvälinen vallankumouksellinen kommunistinen kasvatustö täytyy nyt rakentaa paljon laajemmalle ja vankemmalle pohjalle. Se täytyy yhdistää kysymykseen koko teollisuutemme tilasta, jälkimäinen kysymykseen koko kansantaloudestamme, yleinen sosialismin rakentamiskysymykseen; tämä vuorostaan yhdistettävä kansainväliseen asemaamme, kansainvälisiin vallankumoustehtäviimme j.n.e. Vain tällä pohjalla voimme kasvattaa työväenluokan uusia kerroksia. Vain tätä tietä kykenemme pysymään uusien elämänvaatimuksien tasalla.

Otsikon toisena kysymyksenä oli kysymys työmetoodien muuttamisesta.

Ukrainassa nuorisoliittolaisilta kootuista käsikirjoituksista ilmenee, että nuorisoliittolaiset toisaalta ovat erinomaisen hyvin omaksuneet yhtä ja toista poliittista päätehtävistämme, mutta toisaalta ovat joillekin monet alkeelliset kysymykset, kuten läänin komiteain, nuorisoliiton keskuskomitean muodostaminen, olleet epäselviä. Mitä tämä jälkimäinen todistaa? Tämä todistaa sitä, että nuorisoliiton sisäinen demokratia on vähän kehittynyt. On luonnollista, että elämän vilkastuessa, aktiivisuuden kasvaessa työmetoodien nuorisoliitossa, samoin kuin puolueissa, ammattiliitoissa y.m. täytyy tähdätä sisäisen demokratian voimistuttamiseen. Ja lopuksi kolmas sarja kysymyksiä — johtoa ja aktiivia koskevat kysymykset. Tässä meillä on suunnaton tehtävä edessämme, sillä aktiivin ja johtajien täytyy omata spesialitietoja. Tältä taholta

meitä myös uhkaa vaara. Hyvin usein nuorisjärjestöjemme alemmat kerrokset, jotka opiskelevat, tietävät toisinaan teoreettisestikin enemmän kuin ohjaajat. Ja ohjaaja hyvin usein ei kykene vastaamaan spesiaali-aloilta tehtyihin kyselyihin. Nuorisoliittolaisen on esim. ohjattava pioneeri-järjestöä. Mutta voidakseen ohjata lapsia täytyy olla pedagogi. Huutamalla ei lapsia kasvateta. Punaisten kaulaliinojen kiinnittäminen ei riitä. Täytyy ymmärtää lapsen sieluelämää, tuntea hänet. Vain pedagogisesti oikein lähestymällä poistetaan ne idioottimaiset muodottomuudet, joita silloin tällöin tehdään. Mutta tätä varten tarvitaan spesialitietoja. Otamme vielä esim. Usein sanomme nuorisoliittolaiselle: lähde maalle ja tee jonkun aikaa käytännöllistä työtä. Agronomiset tiedot olisivat tällöin välttämättömät. Te menette talonpojan luo, puhutte monivuoroviljelyksestä y.m. Mutta jos te puhutte hänelle, kuten toisinaan puhutaan, esim. tämänkaltaista pötyä: neuvotte talonpoikaa kylvämään hirssiä, silloin voi käydä niin, että talonpoika ajaa teidät pois 24 sek. Ja hän on aivan oikeassa, koska neuvotte häntä kylvämään hirssiä. Tässä tarvitaan jo spesialitietoja.

Elämä on niin monimutkaistunut, että tuon tuostakin tarvitaan teknillisiä ja poliittisia spesialitietoja; vaaditaan korkeata kvalifioitumista miljoonien johtamiseksi. Tältä kannalta kysymys aktiivista ja sen kvalifisointitehtävä esiintyy erikoisen terävänä. Meillä on siis vielä yksi sairaaloisuus — vastaamattomuus k o k o nuorisoliittomassan ja kvalifiseeratun a k t i i v i n välillä. Tälläkin alalla meidän täytyy tehdä paljon työtä.

Näin ollen saamme käytännölliseksi yhteenvedoksi seuraavaa: on edistettävä talouden järjestämis-vaatimuksien laajentamista ammattikasvatuksen saamispyrkimystä, halua mahdollisimman tehokkaaseen työskentelyyn tai maaseudulla kunnolliseen talouden hoitoon. Nuorisojatsheikkain työn täytyy välttämättä olla sellaista, että se yhdistää nykyisen taloudellisen elämän poliittikkaan, joka politiikka lujittaisi taloutemme perusteita. On välttämättä voimistettava työtämme ammatillis-teknillisen valistuksen alalla. Tehdaskoulujen työtä on voi-

mistettava, on lisättävä kaikenlaisia teknillisiä kursseja, päivä- ja iltakouluja. Samoin tulee menetellä maaseudullakin. Maataloudellisten piirien j.n.e. työtä on voimistettava. Kommunistista kasvatusta on mahdoton ajatella, jollei jatsheikkamme työ rakennu ammatillis-teknilliselle taloudelliselle pohjalle. On laajennettava demokratiaa työmetodeihin nähden. On edistettävä muutamien itseinäisten nuorisjärjestöjen yhteydessä olevien tieteellisten piirien perustamista. Näiden nuorisoliiton johdon alla toimivien piirien parhaammista aineksista voi nuorisoliitto saada itselleen tämän tai tuon työlain instruktööreja ja johtajia, jotka hyvin tuntevat alansa.

Päävaivallaisuutena on siis se, että on vastaamattomuus uusien tehtävien ja vanhojen työmetodien ja työn sisällön välillä. Kun poistamme tämän vastaamattomuuden, silloin työ valtavan nuorisomassan keskuudessa menestyy ja nuorisojärjestömme paranevat laadullisesti.

Nuorison sosialistinen kasvatusta

Taloudellisen nousumme yhteydessä on pantava merkille muutamia tosiasioita. Luoksemme tulee mielipiteiltään puolittain talonpoikaista ainesta, joka ei ole vielä muokkaantunut tehdaskattilassa ja jota yhteiskunnallisen työn koulu ei ole kouluuttanut. Tämän yhteydessä ilmenee antibolshevistisiä mielipiteitä, jotka ennenkaikkea esiintyvät valtioteollisuutemme olemusta epäilevissä ja arvostelemissa kysymyksissä. Äskettäin julkaistiin "Nuorison Pravdassa" kirjoitus, jossa kerrottiin ryhmän nuorisoliittolaisia lähettäneen erälle punaiselle "töretöörille" seuraavansisältöisen kirjelmän: sinä olet riistäjä, meillä on kaikki entisellään j.n.e. Tämä kehittyi vieläkin pitemmälle, jollemme kykene ehkäisemään tätä prosessia kasvustyöllämme.

Ei ole sattuma, että kommunismista ja puolueemme suunnasta eroavat virtaukset keskittävät arvostelunsa juuri tähän: teollisuutemme ei ole sosialistista, vaan valtiokapitalistista tai yksinkertaisesti kapitalistista. Samaa suuntaa ajaa nykyinen oppositsioni,

siihen takertui aikoinaan entinen "työläis-oppositiioni". Tämä on meille vihamielisten puolueiden määritelmä, tämä on se polku, joka voi viedä hajaannukseen. Jos otamme huomioon, että nuorisoliiton jäsenistä maaseudulla noin 80—90 % on poliittisesti kokonaan lukutaidotonta, niin silloin on aivan luonnollista, että uusien työläisten virtaaminen kaupunkiin, näiden uusien työläisten yritykset orienteerautua työttömyyden, köyhyytemme, suhteellisen alhaisten työpalkkojen ohella outoon kaupunkilaiselämään antavat joitakin valtteja vastustajillemme. Kuvaavaa on se, että työläisnuorison alemmissa kerroksissa on levinnyt anarkistisia, puolanarkistisia, menshevistisiä y.m. mielipiteitä.

Toisaalta voi korkeakoulujen oppilaiden huonon taloudellisen aseman pohjalla muodostua ryhmiä, jotka määrittelevät kaiken "teoreettisesti", jotka yhtä ja toista ovat lukeeet, jotain tietävät j.n.e., mutta jotka "kirjavalla" epäbolshevistisella määrittelyllään voivat antaa alemmissa kerroksissa tapahtuville prosesseille aatteellisen muodon. Olisi järjetöntä ryhtyä vainoamaan korkeakoulujemme oppilaita tai huutamamaan punaisista professoreistamme: he näet erehtyvät. Jos erehtyvät, on oikaistava, mutta vainoaminen ei ole bolshevistista. On selvää, ettemme tarvitse muuta koulua, kuin leniniläistä. Mutta meidän täytyy ymmärtää, että opiskelijain, tehdaskoululaisten, korkeakoululaisten y.m. huono taloudellinen asema vaikuttaa niiden aatteelliseen lujuuteen heikentävästi, ja että tämä aines voi, jouduttuaan anarkististen aatteelliseen muotoon. Siksi kysymykset sosialistisesta kasvatuksesta ovat samanlaisia kysymyksiä kuin sosialismin rakentamiskysymys, valtioteollisuutemme luonteen määrittelemineen y.m. Niistä täytyy olla täysin selvillä, koska me vain silloin pystymme yhdistämään yleisen sosialistisen rakennustyömme elämänskysymyksiin, säännölliseen jokapäiväiseen työhön tässä tai tuossa tehtaassa.

Taistelu elämän säännöstelemiseksi

Nykyisen taloudellisen kasvun yhteydessä

me tarvitsemme hyvää järjestystä. Me asetamme itsellemme vallankumouksellisen laillisuuden, Neuvostovalan laillisuuden tehtävän. Tämä merkitsee sitä, että viemme vallankumouksellisen järjestyksen sinne, missä aikaisemmin oli sekasorto. Avoimen kansalaissodan aikana kannoimme tänään veroa — huomenna toisen, annoimme tänään määräyksen — huomenna toisen. Mutta koska me nyt itse tahdomme, että talonpoika hoitaisi suunnitelmamukaisesti talouttaan, ottaisi käytäntöön parempia maanmuokkaustapoja j.n.e., niin talonpojalle on täsmällinen järjestys välttämätön: paljonko otatte veroa, mihin aikaan j.n.e. Muussa tapauksessa talonpoika ei voi hoitaa talouttaan. Samoin on nopeasti kehittyneitten teollisuuslaitoksien laita. Niiden menestyksellinen työskentely edellyttää järjestystä, täsmällisyyttä ja tarkkaa laskelmaa. Mutta kaiken tämän me voimme suorittaa vain silloin, kun meillä on järkähtämätön laillinen järjestys. Kun jotkut toverit pitävät tätä kunniakkaitten vallankumouksellisten traditionsien hylkäämiseenä, niin se on typerää. Kaikki mielivallan jätteet, ilmetköötpä ne minkälaisen etuoikeutettujen kommunististen ryhmien taholta tahansa, ovat puolueemme ja koko maamme väärän kehityssuunnan päämahdollisuuksia. Kun laki ei ole kirjoitettu kommunistisia ryhmiä varten, kun kommunisti voi haalia sukulaisiaan työpaikkoihin, kun kukaan ei voi häntä vangita, jos hän tekee jonkunlaisen rikoksen, kun hän vielä erilaisia teitä voi kiertää vallankumouksellisen laillisuuden, niin tämä on rämettymismahdollisuuksiemme pääperusteita. Talouden nousun kannalta, taistelun kannalta mahdollisuutta vastaan joutua väärälle tolalle on vallankumouksellinen laillisuus välttämätön. Tämä on kysymyksen juriidinen puoli. Mutta käytännössä on toteutettava määrätty järjestys, jota erittäinkin nuorisoliitolaisten täytyy noudattaa. Nuorisoliitolaisemme ovat hyvää väkeä, mutta niiden keskuudessa on vielä sellaisia tapoja, jotka täytyy hyljätä, kuten syljeskeleminen kaikkialla, missä istuu, meneminen huoneeseen lakki päässä j.n.e. Tällainen menettely on kokonaan ristiriidassa välttämättömän oikean elämän kanssa.

Me emme voi rakentaa kohottamatta itseämme joka suhteessa. Meidän täytyy nuorisoliitossa kehittää yleistä mielipidettä, joka tuomitsee "kunniakkaat" traditiot "lakki kallellaan" ja "sylje kaikkialla, missä tahdot". Meidän täytyy asettaa muita hyveitä päiväjärjestykseen, sillä aikakautemme vaatii järjestystä kaikilla rintamilla. Mutta tätäkin välttämätöntä pyrkimystä käyttävät vastustajamme hyväkseen. Esim. Leningradissa levitettiin kouluissa julistusta, jossa kehoitettiin muodostamaan "uusien elämäntapojen ryhmiä". Julistuksessa m.m. sanottiin: puolue on rämettynyt, nuoriso, nuorisoliitto alkaa rämettyä. Kaikki toivo pioneereihin, joiden täytyy olla etujoukossa.

Täytyy siis järjestää puolueen ja nuorisoliiton vastapainoksi "uusien elämäntapojen" ryhmiä, jotka ovat todellisten "vallankumouksellisten järjestöjen" jatsheikkoja. Mutta jokainen käsittää, että tätä eivät ole kirjoittaneet pioneerit, vaan ryhmät, jotka tahtovat horjuttaa meitä tältäkin taholta. Näitä epämarxilaisia, epäbolshevistisia, puolueen vastaisia "syрjäpyrintöjä" vastaan on käytävä tarmokasta taistelua. Mutta tunnuslause nuorison elämän järjestämisestä on säilytettävä, sitä on tehostettava ja se on toteutettava hinnalla millä tahansa.

Nuorisoliiton johtaminen

On selviö, että mitä suuremmaksi aktiivisuus kasvaa ei-proletaarisissa aineksissa, sitä enemmän on kiinnitettävä huomiota nuorisoliiton johtavan proletaarisen osan vakauttamiseen, tiivistämiseen ja lujittamiseen. Proletaarisen johdon lujittaminen on nykypäivän tehtävänämme ja tulee siinä olemaan pitkän ajan eteenkinpäin. Tehtävämme lisätä nuorisoliiton proletaarista kanta-joukkoa aiheutuu juuri proletaarisen johdon lujittamisen välttämättömyydestä, sikäli kun nuorisoliiton vissi k o k o o n p a n o on sen takeena. On selvä, että yksistään proletaarisen kantaoukon määrällinen lisääminen nuorisoliitossa ei riitä. On myös välttämättä turvattava koko puolueen asianmukainen ominaisuuspaino nuorisoliitossa, samoin kuin nuorisoliiton oikea johtaminen puolueen taholta.

Johtomme pääpuutteellisuutena on yleensä yhteyden puute kolmen ikäluokan välillä. Meillä on puolue, nuorisoliitto ja pioneerit. Näiden välinen yhdysside on sangen heikko. Puolue ohjaa heikosti nuorisoliittoa, nuorisoliitto heikosti pioneereja.

Miten poistaa tämä vaivallisuus? Kohottamalla nuorisoaktiivin pätevyyttä pioneereihin nähden, puolueen nuorisoliittoon nähden. Monet kyselyt — kirjalliset ja suulliset — nuorisoliittolaisten taholta osoittavat, että nuorisoliiton johtaminen puolueen taholta on ollut heikkoa. Usein kiinnitetään nuorisoliittoon henkilöitä, jotka mihinkään muuhun eivät pysty. "40 %" ilmestyttyä on merkillepantava, että nuorisoliittoon kiinnitetty puoluejäsenet hyvin usein ovat johdattajina "smytskaan viinapullon kanssa" nuorisoliittolaisten keskuudessa. Näin "johtivat" nuorisojärjestöä.

Tästä heikosta johtamisesta puolueen taholta on kaikkien edellä esitettyjen vaarojen taustalla, joilla on aineellinen pohjansa, ikäviä seurauksia. Se vieroittaa nuorisoliiton puolueesta. Jos puolueen taholta johdetaan huonosti, niin silloin nuorisoliiton hyvä aines alkaa puhua: kokonaan itsenäisinä? Tämän yhteydessä voi mainita, että nuorisoliitossa on eräitä syрjäpyrintöjä: toisaalta pieni, entisen puolueettomuusteorian kannalla oleva ryhmä, jonka mielestä nuorisoliittolaisten ei tarvitse käsitellä aikuisten käsittelemiä kysymyksiä, toisaalta kokonaan päinvastainen suunta, joka puhuu tasa-arvoisuudesta puolueen kanssa. Nämä syрjäpyrintöt saavat tuulta siipiensä alle niiden edesvastuuttomien tovereiden "työstä", jotka erimielisyyksien ilmetessä puolueessa yrittävät vedota nuorisoliittoon puoluetta vastaan, kuten Leningradissa tapahtui. Tämä on tulella leikkimistä — asioita, joita ei voi sallia. Oikean suhteen puolueen ja nuorisoliiton välillä täytyy olla sellaisen, että nuorisoliitto käsittelee samoja kysymyksiä kuin puoluekin eikä pyri näyttämään sellaisen järjestön osaa, joka kilpailee puolueen kanssa ja "ojentaa" sitä. Jos tämän suhteen rikomme, me samalla vahingoitamme proletaarisen diktatuurimme asiaa.

Olemme nykyään puolue, joka ei järjestä työtään viikoksi, kuukaudeksi, puoleksi vuodeksi tai muutamiksi vuosiksi, vaan kokonaiseksi ajanjaksoksi, sillä tiedämme, että diktatuurimme on luja, kestävä ja pitkäaikainen. Myöskin tiedämme, että jos teemme virheitä tilallemme astuvaan uuteen suku-

polveen nähden, me samalla vahingoitamme tätä diktatuuria ja puoluettamme. Tässä ei saa eikä voi antaa perään.

Meillä täytyy olla täysin yhtenäinen johto nuorisoliittoon nähden, samoin kuin meillä täytyy olla täydellinen ja ehdoton yhtenäisyys puolueessamme.

Ammattiliittojen työskentely.

(Lyhenn. suomennos тов. Томскин puheesta N.K.P:n (b) XIV kongressissa).

SELOSTUKSESSANI koskettelin vain julkaistujen teesien pääkohtia. Perusennakkoehtona siihen, että puolueen tehtävät ammattillisessa liikkeessä tulevat oikein määritellyiksi, on se että ammattiliiton tehtävät sovelletaan ja määritellään uuden talouspolitiikan olosuhteissa.

Puolueen K.K:n ja sitten XI kongressin antamat suuntaviivat ovat olleet oikeat näihin asti. XI kongressin päätöksessä veloitettiin ammattiliittoja suojelemaan valtion teollisuuslaitoksissa työskentelevien työläisten etuja (tietysti myös yksityisten ja konsessionien y.m. laitoksissa). Tästä huolimatta ne konfliktit, joita viime keväänä puhkesi useissa laitoksissa, varsinkin Moskovassa ja Ivanovo-Vosnesnskin läänin kutomatehtaissa, osoittavat että ammattiliitot usein unohtavat tämän päätehtävän. Konfliktin tutkimuksessa paljastettiin useita puutteita niin ammattiliitoissa kuin puolueen johdossa ammattiliitoihin nähden. Konfliktien pohjana oli se, että ammattiliitot suhtautuivat välinpitämättömästi työläisjoukkojen mielialaan ja oikeutettuihin vaatimuksiin, että ammattiliittojen (tehdaskomiteain), puolue-elinten (jatsheikkain ja kollektiivien) edustajat ja taloushenkilöt olivat muodostaneet tiiviin, yksimielisen ryhmän, joka sopi keskenään kaikista kysymyksistä, mutta unohti sopia työläisten kanssa. XI konferenssin päätöslauselmassa sanotaan, että mikäli joku ammattiliitto onnistuu välttämään konfliktit ja mikäli se kaukonäköisellä politiikallaan onnistuu välttämään tällaiset ilmiöt, sikäli sillä on menestystä työssään. Ja päinvastoin: jos konfliktit tapahtuvat ilman ammattiliittoja, puolue- ja

talouselinten tietoa, niin erehtymättä voi sanoa, että asiat eivät kävele hyvin, että ammattiliitoilta puuttuu yhteys työläisjoukkoihin.

Mainitsen näistä konflikteista, koska puolueen sisäisen taistelun yhteydessä pyritään selittämään niiden johtuvan kulakeista, Bogushevskista ja tunnuslauseesta "rikastukaa". Niinpä тов. Glebov-Avilov puheessaan Leningradin läänin XXII puoluekonferenssissa selittelee Moskovian teollisuuspiirissä puhjenneet kutomatyöläisten lakot "rikastukaa"-tunnuslauseen syyksi. Jos näin selitellään syitä, niin ei koskaan voida vetää oikeita johtopäätöksiä niistä toimenpiteistä, joilla tulevaisuudessa voidaan ehkäistä tällaiset ilmiöt toistumasta.

Kaksinkertainen tutkimus, joka suoritettiin puolueen ja ammattiliiton linjalla, paljasti väärän "taloudellisen syrjäpyrinnön". Tämän tutkimuksen tulokset osoittivat, että ammattiliitot olivat epänormaalisesti, epäkriittillisesti ja perusteettomasti puolustaneet talousmiesten kaikkia toimenpiteitä, lyöneet leimasimen jokaiseen määräykseen (myös hallinnolliseen), olleet heikossa yhteydessä joukkojen kanssa ja toteuttaneet tärkeitä taloudellisia toimenpiteitä pohtimatta niitä joukkojen kanssa.

Ammattiliittojen kasvua osoittavat numerot määrittelevät työväenluokassa tapahtuvat muutokset. Maa- ja metsätyöläisten liitossa oli 1 p. lokakuuta v. 1923 kaikkiaan 297,400 jäsentä, seuraavan vuoden lokaan 1 p. — 370,000 (kasvu 28 %) ja v:n 1925 lokak. 1 p:nä 704,000. Siis kasvu viimeisenä vuonna 85 %. Samaan aikaan kasvoi teollisuusliittojen (ilman ra-

kerennustyöläisten liittoa) jäsenluku 14 % (v. 23—24) ja 14,2 % (v. 24—25), kuljetus- ja yhteistyöläisten — 8,9 % ja 5,1 %, ei-teollisuusliittojen — 16 % ja 16 % ja elintarve- sekä kunnallistyöläisten liittojen — 21 % ja 24 %. Rakennustyöläisten liitto on kasvanut v:sta 1923 v:een 1925 viisinkertaiseksi.

Siis eniten ovat kasvaneet sesonkityöläisten liitot — rakennustyöläisten sekä maa- ja metsätyöläisten liitot. Nämä liitot ovat kokoonpanoltaan puoliproletaarisia ja talonpoikaisia. Teollisuustyöläisten ryhmä kasvaa kiistämättä osaltaan proletaarisista aineksista, työläisten lapsista. Pieni osa on vanhoja työläisiä, jotka palaavat takaisin maaseudulta. Mutta suurin osa on tuoretta talonpoikaisainesta — talonpoikaisnuorisoa. Tässä ne uudet työläiset, jotka täydentävät teollisuusarmeijaa joka vuosi 14 prosentilla. Tämä joukko ei ole ollut vallankumouksessa, ei tunne tehdasta. Se on tuonut tullessaan paljon maaseudun mielipiteitä, katsoo tehdasta aivan toisin kuin vallankumouksessa elänyt työläinen, joka on kokenut raunioitumisen surut ja jälleenrakentamisen ilot.

Puolueen ja ammattiliittojen on tehtävä suuremmoinen työ tässä kerroksessa. Ellei sen kulttuuritasoa kohoteta, niin tulee työväenluokassa olemaan kaksi eri kategoriaa: toinen joka omaa sangen korkean kulttuurin ja toinen jonka kulttuuri on sangen alhainen. Kahden näin erilaisen kerroksen jatkuva olemassaolo voi uhata vaaroilla.

Ammattiliittoihin järjestyneiden työläisten prosentti on hiukan laskenut: v. 1923 kuului 90,3 pros. työläisistä ammattiliittoihin, 1 p:nä tammik. v. 1925 — 90,1 pros. ja 1 p:nä toukokuuta v. 1925 — 89,8 pros. Tämä todistaa, että ammattiliittomme eivät ennätä suorittaa välttämätöntä pohjatyötä työläisten vetämiseksi järjestöihin.

Nämä olosuhteet tekevät välttämättömäksi laajentaa ammattiliittojen työtä, sovelluttaa organisatorinen ja varsinkin kulttuuri-valistustyö eri työläisryhmien ja kerrosten kulttuuritason ja elämän saneleminen olosuhteisiin.

Yhtenä suurimpana epäkohtana ovat kavalitukset ammattiliitoissa. Ne osoi-

tavat joukkojen vähäistä valistuneisuutta, huoroa kirjanpitoa, heikkoa tilivelvollisuutta joukkojen ja ammattiliittojen korkeampien elinten edessä ja yleensä likaista suhtautumista liiton rahoihin.

Meillä on tietoja siitä, että puoluejärjestöt ovat painostaneet ammattiliiton työntekijöitä saadakseen ammattiliiton varoja puoluejärjestön työhön, puolue työntekijäin (volostien propagandistien y.m.) palkkaukseen. Ja ammattiliittojen työntekijäin on täytynyt jotenkin kätkeä nämä menot puolueettomilta joukoilta. Näin on hän pakoitettu hoitamaan kirjanpitoa, jota eivät toiset ymmärrä ja hän oppii peittämään muitakin meroja.

Vasta sitten toteutuu tunnuslause "I ä h e m m ä k s i j o u k k o j a" ja "I a a j a a n j o u k k o t y ö h ö n" kun useita pieniä mutta välttämättömiä toimenpiteitä on toteutettu. Alhaalta ylös asti on toteutettava kaksinkertainen, oikea tilivelvollisuus. Ammattiliiton työntekijän on muistettava, että hänen on jokaisesta askeleestaan vastattava puolueettomille työläisjoukoille ja etteivät mitkään korkeampien puolue-elinten päätökset voi häneltä tätä vastuunalaisuutta ja velvollisuutta poistaa. Ilman tätä ovat yllämainitut tunnuslauseet tyhjää puhetta.

Tässä tulee esille kysymys työntekijäin valinnasta. XI kongressin hyväksymässä päätöslauselmassa Vladimir Iljitsh määritteli, minkälaisia työntekijöitä on valittava. Hän osoitti, että kommunistien, jotka puolue komentaa työskentelemään ammattiliitossa, täytyy perinpohjin tuntea työläisjoukko, lähestyä sitä ilman idealismia ja käyttää hyväkseen mitä suurinta auktoriteettia puolueettomiin työläiskerroksiin nähden; vasta näillä ehdoilla voivat he turvata sen, että puolueen politiikkaa toteutetaan oikein puolueettomien työläisjoukkojen keskuudessa, että puolue saavuttaa täydellisen auktoriteetin.

Muutamat toverit syyttävät meitä siitä, että me olemme vaatineet valtiovallan ryhtymään ankariin toimenpiteisiin kavaltajia vastaan. En yhtään kainostele sanoa, että minä olen vaatinut ja tulen vaatimaan tätä. Mutta olisi tyhmää kuvitella, että me asetamme kysymyksen siten, että kavalluksia vastaan on taisteltava tshinovnikkimaisesti —

vain puristustoimenpiteillä. Jo vuosi sitten asetin minä vaatetustyöntekijäin edustajakoukussa kysymyksen näin: ei vain puristustoimenpiteitä vaan myös oikea tilitysvollisuus joukkojen edessä, revisiionikomisian tarkastaminen, finanssikoneiston parantaminen, organisatoorinen ja propagandatyö joukkojen keskuudessa, selittäminen miten epäsiiveellisiä ja häpeällisiä ovat sellaiset ilmiöt kun kavallukset Venäjän työväenluokalle.

Tärkeä kysymys ammattiliittojen toiminnassa on niiden taloudellinen työ, joka joissakin ammattiliittojen työntekijöissä herättää epäilystä. Pyritään kuvittelemaan asia niin, että koska ammattiliittojen on oltava työläisten taloudellisten etujen suojeluelimiä myös valtion laitoksissa, niin mitenkä ne sitten voivat ottaa osaa tuotantoon Luulen ettei kukaan, joka tuntee tehdaselämää, väitä sitä, ettei tehtaassa ole talousmiesten sekä ammattiliittojen ja puolueen edustajain n.k. kolmiblokkia. Mutta ammattiliiton täytyy tukea talousmiesten oikeita määräyksiä ja toimenpiteitä, eikä hetkeksikään unohtaa sitä että talousmiehen pitää olla tehtaassa työläisten luokkaelinten edustaja, sosialismin perusteiden rakentaja. On järkkymättä pitettävä vaari siitä, ettei yltiöpäisyyttä, tyhmää itsepäisyyttä, byrokraattisuutta pääse ilmaantumaan. Ammattiliiton täytyy oikaista talousmiesten byrokraattiset määräykset, jotka ovat ristiriidassa joukkojen etujen kanssa.

Jos otamme ammattiliittojen työn kokonaisuudessaan, niin näemme että sillä ei ole systemaattista, suunnitelmallista luonnetta. Amattiliitot ovat edustetut kaikkialla, kaikissa taloudellisissa elimissä, valtion elimissä, yhteiskunnallisissa järjestöissä. Minne vain mahtuu vielä yksi ihminen, sinne tunkeutuu ammattiliiton työntekijä. He hyppelevät paperipinkat kourissa kommissista komssiin. Ja ammattiliitot eivät tiedä niistä mitään. Työstä ei tilitetä. Tällaisesta edustusjärjestelmästä on luovuttava ja otettava käytäntöön vain sellainen edustus, joka voidaan hyvällä omallatunnolla täyttää.

Sen vuoksi on kiistämättömän tärkeää se, että työ kaikissa säännöstely- ja suunnitteluelimissä on systemaattisempaa ja suunnitelmallisempaa ja ettei välittömästi oteta

osaa tuotanto-ohjelmien tarkastukseen. Amattiliiton täytyy alusta, tehtaasta alkaen olla mukana laatimassa suunnitelmia. Mutta sellainen suunnittelemine, että vain tarkistetaan ja vahvistetaan tuotanto-ohjelmat, on räikeästi sanoen — paksupäistä.

Laajojen työläisjoukkojen vetäminen taloudellisten, tuotannollisten kysymysten ympärille tulee käydä kahta linjaa. Ensimmäinen linja: kollektiiviset sopimukset jätetään niiden harkittavaksi, joiden nimessä ne allekirjoitetaan. Jotta kollektiivisilla sopimuksilla vältettäisiin konfliktit, jotta ne saisivat tarpeellisen auktoriteetin, jotta niillä ehkäistäisiin odottamattomat häviöt ja muutokset, on välttämätöntä, että niitä molemmiin puoliin noudatetaan, että ne joiden puolesta ammattiliitot allekirjoittavat sopimuksen, tietäisivät missä kohdissa ammattiliitto on mennyt takuuseen heistä, mitä sitoumuksia ammattiliitto on antanut heidän puolestaan. Useimmissa tapauksissa eivät asiat vielä ole näin. Jokaisen työläisen on saatava tietoiseksi sopimuksen sisällöstä, jotta hän voisi esittää tarpeellisia korjauksia.

Tässä tietysti nousee kysymys, että jos työläiset yleisissä kokouksissa tulevat vaatimaan enemmän. Mikäs uutuus siinä sitten on? Aina ja kaikkialla työläiset kollektiivisia sopimuksia tehtäessä vaativat enemmän, sillä niin kauan kun palkkajärjestelmä on olemassa, ei työläinen tule niin tyytyväiseksi palkkaan, ettei vaatisi koroitusta. Ammattiliiton tulee selittää miksi palkkaa ei voida antaa enempää. Juuri tässä käsittelyprosessissa tutustetaan työläiset laitoksen todelliseen asemaan, ja siinä vaaditaan todellista työtä joukkojen keskuudessa, vakuuttelu-, todiselu-, selvittely- ja kasvatusmetoodeja, eikä sellaista blokkisysteemiä, että kabinetin hiljaisuudessa kahden kesken allekirjoitetaan sopimukset ja sitten hajaannutaan.

Olette nähneet sanomalehdissä vihjauksia siitä, että ammattiliittojen keskusneuvosto kokonaisuudessaan ja varsinkin minä aliarvioimme tuotannollisia neuvotte-
teluja, emme ymmärrä niitä tai suhtaudumme niihin epäilevästi. Me ymmärrämme, että tuotannolliset neuvottelut ovat jotain uutta, jättiläisase ammattiliittojen ja puolueen käsissä, jonka kautta voidaan suorita-

taa todella laajaa taloudellista kasvatustyötä. Mutta sikäli kun johto niissä on huono ja ei kyetä eikä haluta korjata virheitä, niin ne voivat muuttua joko tyhjiksi lörpöttely-instituuteiksi ja päättää toimintansa luonnollisella kuolemalla, kuten useat ovat tehneet, tai pyrkivät muuttumaan tuottajain "maine" kaiksi" neuvostoiksi. Virheet on korjattava.

Mitä ovat tuotannolliset neuvottelut? (Lukkee): "Ekonomisen joukkotyön organisatorisina perusmuotoina, joita sovellutetaan useimmissa laitoksissa, esiintyvät:

a) tehtaan yleinen tuotannollinen komissia, b) tehtaan yleiset tuotannolliset neuvottelut, i) verstasosaston neuvottelu ja d) verstasosaston tuotannollinen byroo tai komissia, joka järjestetään suuriin tehtaisiin, joissa verstasosastot ovat erillään.

Tuotannolliset neuvottelut järjestetään käytännössä seuraavasti:

A) Jäsenet tuotannollisiin neuvotteluihin valitaan määräajoin (vuorityöläisten käytäntö). Ammattiliittojen keskusneuvosto on vastustanut tätä toisen täysi-istunnon päätöslauselmassa, koska se katsoo, että tuotannollisten neuvottelujen kokoonpanon valinnallisuus rajoittaa työläisjoukkojen vapaata joukko-osanottoa niihin.

B) Tuotannolliset neuvottelut kokoonpannaan siten, että halukkaat työläiset ennakolta kirjoittautuvat niihin, ja tehdaskomiteat sitten vahvistavat neuvottelujen vakinaisiksi jäseniksi kaikki vapaaehtoisesti kirjoittautuneet työläiset.

C) Tuotannollisilla neuvotteluilla ei yleensä ole kiinteätä lukumäärää" — —

Minkä vuoksi suhtaudumme epäroiden tuotannollisiin neuvotteluihin? Jos tuotannolliset neuvottelut muuttuvat puolikokousmaisiksi elimiksi, joissa talousmies kertoo SSSR:n tuotantovoimien tilastoa yleensä k.o. tuotannon alasta, heittelee joukon numeroita, joita työläiset eivät ymmärrä, ja sitten tämän jälkeen hajaannutaan, niin parempi olisi ettei sellaisia tuotannollisia neuvotteluita olisi ollenkaan.

Esitän numeroita Leningradista ja Tulasta. Tuotannollisten neuvottelujen kokoonpanosta on yli 50 pros. työläisiä työpöytien äärestä. Kommunisteja on 52—56 pros. nuorisoilittolaisia 3—4 pros. ja puolueettomia 42

pros. Leningradissa, jossa ne ovat eniten kehittyneet, käsittävät ne 18—20 pros. työläisistä. Onko vedettävä enemmän työläisiä niihin? Ei. Määritelmämme ensin tarkasti, kutka siellä tekevät ehdotuksia, kommunistiko vai puolueettoamt. Ei myöskään pidä suurentaa niiden merkitystä, takoa osanottajien päähän, että niiden päätös on viimeinen sana, sillä muuten eivät talousmiehemme voi työskennellä ja me olemme vaarassa siirtyä kaikkein huonoimpaan, kollegisen työn muotoon. Ajatus, että tuotanto-ohjelmat jätettäisiin tuotannollisten neuvottelujen käsiteltäviksi ja niille annettaisiin oikeus tehdä muutoksia, on epäilemättä väärä. Leningradissa saa 12—14 pros. tuotannollisten neuvottelujen tekemistä ehdotuksista täysin kieltävän vastauksen; osa ehdotuksista toteutetaan, osaa ei toteuteta ja osa ei saa minkäänlaista vastausta tehdashallinnon taholta. Ei ole innostuttava liian suuresti. Me olemme rajoittaneet näiden kokousten kysymykset: työn järjestelyyn, materiaalin annon järjestämiseen y.m.s. Samoin osa työläisten asettamista kysymyksistä on juuri tämän luontoisia. Meillä on liian paljon yleisiä selostuksia, tarvitaan konkreettisempaa.

Konfliktteissa, ammattiliittojen ja talouselinten välisissä riidoissa on ensimmäinen oikeusaste Työläis-Talopoikais-Tarkastuksen paikallinen elin, toinen — sovintokamari ja kolmas kolmas oikeus. Mutta käytäntö sanoo, että talousmiehet useimmissa tapauksissa turvautuvat lääninkomiteaan tai ujestikomiteaan, jossa asia ratkaistaan. Tästä on seurauksena se, että miljoonat puolueettomat työläiset, jotka tuhansin sitein ovat sidotut puoluejäseniin, tulevat tietämään, mitä päätti ujesti- tai lääninkomitea, ja koko vastuu siitä sanoo onko päätös oikea tai väärä, lankee puoluejärjestön osalle. Tämä on väärin siksi, että puolue joutuu liian paljon vastaamaan puolueettomien työläisten edessä. Ammattiliiton ja talouselimien erehdys ei näytä puolueettoman silmissä niin suurelta kuin kommunistisen puolueen erehtyminen. Väärä taktiikka on johtunut siitä, että TTT:n osuus konflikteissa on alkanut laskea. TTT:n osuutta konfliktien ratkaisemisessa on suurennettava. Tärkeimmissä tapauksissa, kun on kysy-

myksessä valtion yleiset edut, ei puolue tietenkään saa olla syrjässä. Kaikki konfliktit on ratkaistava normaalista, lakien määrittämää tietä.

Ammattiliiton työssä konsessionilaitoksissa on havaittavissa kaksi syrjäpyrintöä: 1) Metoodi, jota sovelletaan valtion laitoksissa (tuotannolliset neuvottelut ja komissiat, kamppailu työn tuottavaisuuden kohottamiseksi), alkaa mekaanisesti siirtyä kokonaisuudessaan konsessionilaitoksiin. Tämä ensimmäinen syrjäpyrintö on nähtävästi monille käsittämätön. 2) Toinen syrjäpyrintö on siinä kun puhutaan, että konsessionit ovat meidän luokkavihollisia, joita vississä määrin sallitaan proletaarisessa valtiossa; siihen on suhtauduttava toisin. Tällaisia heilumisia on olemassa. Myös taloudellisissa vaatimuksissa ollaan sokeita, esitetään sellaisia vaatimuksia, että konsessioneerit joutuisi perikatoon. Näillä mahdottomilla vaatimuksilla rikotaan konsessionipolitiikkaa. Me tulomme harjoittamaan keskitettyä taloudellista taktiikkaa konsessioneereihin nähden.

Työväenluokassa tapahtuvat muutokset asettavat eteen kysymyksen valistuksesta. Valistustyön alalla on tehty suuria saavutuksia. V:n 1923 maaliskuun jälkeen on klubien lukumäärä kasvanut 12 pros., ammattiliittojen kirjastojen lukumäärä — 300 pros., punanurkkien luku 10-kertaiseksi. Ammattiliittomme ovat suorittaneet työn, jollaista ei minkään maan ammattiliikkeessä ole nähty. Kulttuurityö on nykyisissä olosuhteissa epäilemättä ammattiliittojen tärkein työala. Tämä on uutta työväenliikkeen historiassa.

Tärkeimpiä ammattiliittoaikojen joukkovalistuselimiä ovat epäilemättä klubit. Riidellään siitä onko klubien oltava poliittisia valistuselimiä vai elimiä, jotka järjestävät järkevää huvitusta. Itse tämä riita on väärä, sillä klubien täytyy palvella työläisten kaikkia kulttuuritarpeita. Klubin täytyy olla sekä luokkakasvatuksen, poliittisen kasvatuksen ja valistuksen elin, että yleisen kulttuurikasvatuksen elin. Samalla sen pitää olla järkevän levon ja ajanvieron paikkana työläisiä varten. Työväenklubit eivät saa puuhata yksinomaan poliittisessa kasvatus-

työssä. Sotakommunismin aikana näimme, että klubit kuolivat tästä yksipuolisuudesta. Työläinen ei ajattele vain proletaarista valankumousta ja sen problemeja, hän tarvitsee myös tervettä lepoa ja huvituksia. Jotkut "oikeauskoiset" toverit pyrkivät heittämään klubeista pois kaikki keksijäin-, soitto- ja urheilupiirit ja asettamaan niiden sijalle "kirjan ystäviä", "lasten yhdistyksiä", "terveyden suojelemisyhdistyksiä" y.m.s. Tämä on väärää politiikkaa.

Ensimmältä puolue-elimet kiinnittivät liian vähän huomiota klubityöhön, nykyään ne kiinnittävät liian paljon huomiota. Mennäämpä niin pitkälle, että puolue-elimien klubikomisioissa kästellään sellaisia kysymyksiä, että pitääkö järjestää ulkokuone taitelijoille, miten rakennetaan uuni, kuka mihinkin nimetään j.n.e. Tietenkin on puolue-elimen aatteellisella vaikutuksella ratkaiseva osuus, mutta klubin hallinnollinen-, taloudellinen-, finanssi- y.m.s. hoito on väärä ja virheellinen.

Klubissa jos missään on puolueettomien työläisten itsenäinen toiminta saatava ilmaantumaan mitä laajimmassa muodossa. Täysi-ikäisten puolueettomien työläisten lukumäärä on vähentynyt klubeissa. Miksi? Siksi, että heillä on liian vähän mahdollisuutta ilmaista itsenäistä toimintaa ja initsiatiivia. Tässä ei kävele tyrkytys- ja komennusmetoodit ja pyrkimykset ahtaa väkisin työvalmiisiin raameihin, jotka tarkasti rajoittavat mitä voi ja ei voi tehdä.

Ammattiliittojen proletaarinen luokkatietävä maaseudulla on yhteyden, työväenluokan ja köyhemmän talonpoikaiston veljellisen liiton luominen keskivakkaan talonpoikaiston kanssa. Ensimmäisenä tehtävänä on luokkakasvatus maaseudulta saapuvien työläiskerrosten kulttuuritason kohottamiseksi. Näiden työläisten kautta, joilla vielä on tuoreet siteet maaseudulle, ovat ammattiliitot yhteydessä maaseudun kanssa. Sitten maa- ja metsätyöläisten ammattiliitto, jolla on suuri merkitys, mutta jossa löytyy suuria puutteita. Se on kokenut tunkeutumaan maaseudun etäisiin kolkkiin saakka, mutta se ei vielä ole luonut aktiivisesta maaseudun oikeista proletaarisista — maatyöläisistä. Nykyään on suuri

osa sen aktiivisesta kaupungista lähetettyjä työläisiä. Vasta kun tämä epäkohta on korjattu, on liiton oikea normaalin kehityksen turvattu.

Maaseudulla olevissa laitoksissa täytyy ammattiliittojen lujittaa työtään, sillä onhan se paikka, jossa löytyy jonkinlainen tehdas, koko k.o. piirin kulttuurikeskus.

Ammattiliittojen menestys on ensisijassa puolueen menestymistä, sillä puolue on rakentanut ammattiliitot, johtanut niitä jäseniensä kautta ja kantaa vastuun kaikista virheistä ja saavutuksista.

Puolueen johdon toteuttaminen ammattiliitoissa on kiistämätön kysymys. Tietenkään ei ole uusi se kysymys, että tarvitaan vähemmän pikkuasiain holhousta, vähemmän tempomisia, suurempaa vastuunalaisuutta, parempaa työntekijäin valintaa ja näiden työntekijäin kasvattamista tuntemaan kahdenkertaista vastuunalaisuutta: puolueen edessä ja valitsijainsa puolueettomien työläisten — edessä. Tätä ei saa ainoakaan puolue-elin unohtaa. Ammattiliittojen, koko liittoa käsittävän edustajakokouksen ja keskusneuvoston antamia ohjeita ja määräyksiä on ehdottomasti toteutettava. Jos jokin keskuselimen antama määräys katsotaan vääräksi niin on siitä valitettava. Demokraattinen keskitys tekee välttämättömäksi sen, että tarkasti täytetään keskuselimen ohjeita.

Ei ainoastaan puolueen K.K:n, vaan myöskin Profinternin ja Kominternin suostumuksella olemme vetäneet esille tunnustukseen ammattiliikkeen kansainvälisestä yhtenäisyydestä. Tällä tunnustauseella on ollut merkitystä. Sen pohjalla olemme luoneet liiton Englannin trade-unionien kanssa. Tämän liiton muodostaminen näyttää oudolta: maailman vallankumouksellisimmat ja nuorimmat liitot — Venäjän ammattiliitot — luovat liiton maailman vanhimpien ammattiliittojen kanssa, joita tähän saakka on pidetty kaikkien vanhoillisimpina.

Onko poliittinen linjamme tässä kysymyksessä oikeat? Epäilemättä se on oikea. Luotamme tämän taisteluliiton puhkeavat vastakohdat ensikerran itse Amsterdamin Internatsionaaleissa, ensikerran puhkesi siinä

tyytymättömyyttä sitä muodotonta blokkaa vastaan, joka on olemassa A. I:n ja sotivan kapitaalijärjestön, Kansainliiton, välillä.

Me vaadimme A. Internatsionaalea neuvottelemaan ammattiliikkeiden kansainvälisestä yhtenäisyydestä ilman rajoitettavia ehtoja. Vaatimuksemme oikeudenmukaisuus on selvä jokaiselle työläiselle.

On luotu englantilais-venäläinen komitea, jonka ohjelma sisältää kolme kohtaa: taistelu sotaa vastaan, taistelu pääoman taloudellista hyökkäystä vastaan ja taistelu kansainvälisen työväenliikkeen yhtenäisyyden puolesta. — Sitäpaitsi on kummankin maan ammattiliittojen edustajien yhteisissä neuvottelukokouksissa hyväksytty yksimielisesti kolme asiakirjaa.

Nyt olemme sellaisessa vaiheessa, että Amsterdamin lopullisen vararikon jälkeen on englantilainen komitea pääneuvoston suostumuksella ehdottanut, että Englannin ammattiliitot esiintyvät välittäjänä SSSR:n liittojen ja A. I:n välillä. Englantilaiset katsovat oikein, että heidän on tehtävä useita ennakkovalmisteluja, neuvoteltava muiden liittojen kanssa, vielä kerran kysästävä A. Internatsionaalelta ja sitten vasta kutsuttava koolle yhteinen konferenssi. Pelkään kaikkien enimmin olla profeettana, mutta luulen, että A. I. kieltäytyy tästä konferenssista. Sitten ehkä on käännettävä joko A. Internatsionaalin kautta tai sen pään yli koko maailman työläisten puoleen ja asetettava kysymys yhtenäisyydestä.

Komitea saa Europan kaikilta ääritä, Espanjasta, Portugalista ja muista maista erilaisten työväenjärjestöjen päätöslausemia, jotka osoittavat, että komitean esittämät kolme kohtaa saavat elävää vastakaikua työväenluokassa.

Yhtenäisen Internatsionaalin luominen, johon kuuluisivat ei vain koko Europan, vaan myös Kiinan, Japanin, Australian ja myöhemmin Amerikan ammattiliitot, olisi kansainvälisen työväenliikkeen suurin valloitus ja saavutus. Silloin palkkatyöläisten luokka asettuisi ensikerran ääriestyneenä kansainvälisessä mitassa kapitalismia vastaan. Läheisimpänä tehtävänä on yhtä läheisten suh-

teiden luominen Idän ammattiliittojen kanssa.

Työläisten tiivistäminen sotaa vastaan, pääoman taloudellista ja poliittista hyökkäystä vastaan, heidän irrottaminen sotivan pääoman, Kansainliiton järjestöistä, työväenliikkeen vasemmistoinesten tiivistäminen näiden järjestöjen sisällä, — tämä on pyrkimyksemme. Työläisedustajistojen käynnit SSSR:ssä paljastavat porvarimaiden työläisille, että heitä on turha peloitella sillä, että työläiset eivät osaa pitää valtaa käsissään, että bolshevikit hävittävät kaikki. He huomaavat, että bolshevikit rakentavat.

Työväenluokka vasemmistolaistuu, pyrkii tutustumaan venäläisten työläisten elämään, luomaan kansainvälisen työväenliikkeen yhtenäisyyden.

Vielä tulee joko yksitäi toisia pettymyksiä. Vastustajamme jarruttavat etenemistämme. Pieniä virheitä tässä kysymyksessä ei voi välttää, mutta suunta yleensä on oikea. Koko puolueen tukemana ja kaikkien venäläisten työläisten myötätunnolla me viemme tämän asian toivottuun päämäärään.

Kumouksemme saavutukset lujasti turvattavat.

(Puna-armeijan 8:n vuosipäivän johdosta)

TYÖLÄIS-TALONPOIKAISEN Puna-Armeijamme kahdeksas vuosipäivä vietetään sosialistisen taloutemme jatkuvan nopean kasvun ja Neuvostoliiton poliittisen lujittumisen merkeissä. Jokainen päivä antaa uusia todisteita siitä kuinka kapitalististen valtioiden on vihastaan huolimatta myönnettävä maamme taloudellinen voimistuminen ja solmittava yhä uusia ja uusia suhteita kanssamme, milloin poliittisia milloin taloudellisia. Esimerkkeinä sopii mainita taannoin Turkin ja SSSR:n välillä solmitun puolueettomuussopimuksen, äskettäin Saksan kanssa solmitun sopimuksen huomattavasta kauppaluotosta meille, traktoriostoksemme Amerikasta, parhaallaan käynnissä olevat neuvottelut Ranskan kanssa y.m.

Se ei kumminkaan merkitse sitä, että vaara siltä taholta olisi tykkänään ohi. Tapahtumat Mandshuriassa tammi-kuulla, jotka vähällä olivat viedä aseelisiin toimiin imperialistien agentti Tsan-Tso-Linia vastaan, osottavat kuinka Neuvostomaatamme kierretään, katsoen mistä pääsisi kiinni tarttumaan. Tov. Netten, diplomaattisen kuriirimme murha Lätissä muistuttaa tuosta vaarasta mitä parhaiten. Kapitalistiset maat ovat myöskin vaurastu-

neet viimeisten vuosien kuluessa, evätkä tietenkään voi suosiolla katsella sosialistisen valtion kukoistamista. Siksi ne, huolimatta "rauhallisista" suhteista, jotka välillämme nyt valitsevat, hautovat ajatusta olevien ja kasvavien ristiriitojen ratkaisemisesta sotaretken avulla Neuvostoliittoa vastaan.

Suurimpana esteenä tuonlaiseen retkeen ryhtymiselle ovat imperialististen valtojen "kotoiset" huolet. Kokonainen sarja siirtomaita ja puolisiirtomaita on avoimella sotajalalla isäntiään vastaan. Marokko, Syyria, Egypti, Intia, Kiina — niiden "rauhottamisessa" on ollut riittämään asti taakkaa emämaalle — Ranskalle ja Englannille. Tähän lisäksi tulevat: kotimaisen työväestön vilkastuva luokkataistelutoiminta, joka aiheuttaa työväenluokan taloudellisen aseman huononemisesta, ja kapitalististen maiden omat keskinäiset riidat.

Ne lukuisat edustajistot, joita ulkomaiden työläiset tänne lähettävät, niiden vastaanotto täältä terveisten kanssa palatessa, ja voimakas pyrkimys muodostaa yhteisrintama Venäjän työläisten kanssa koko kapitalismia vastaan pakottavat kuumimmankin lahtaripään kahdesti ajattelemaan en-

nenkuin sotaretkeen ryhtyy. Mutta kapitalistiset maat varustautuvat kovasti.

Sotateknikka kehittyä alinomaa, aina uusia murhavälineitä keksitään ja liitetään armeijain varustukseen. Sotamenot kapitalistimaissa alinomaa kasvavat. Se ei tietenkään estä, se päin vastoin silmäin peittämistä varten vaatii että heidän politiikkonsa pitävät suuria puheita rauhan säilyttämisestä j.n.e. Mutta tosiasiallisesti solmivat kapitalistivallat sopimuksia ryhmiteläkseen voimiaan uusia sotia varten. Aina on tähän asti kapitalistien kesken tapahtunut niin, että mitä enemmän on puhuttu rauhasta, sitä enemmän on valmistettu sotaa ja solmittu sopimuksia liittolaisten saamiseksi.

Luonnollista on, että S. N. T. Liitto ei voi huolettomana odottaa, mitä tuleman pitää. Neuvostoliiton Komm. Puolueen XIV puoluekokous lausui päätöksessään viime vuoden lopulla m.m. näin:

"On ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin maan puolustuskyvyn lujittamiseksi ja Puna-Armeijan sekä Punaisen meri- ja ilmalaivaston voimistamiseksi."

Samalla puoluekokous velvoitti Neuvostohallituksessa olevien puoluejäsentien toiminnassaan noudattamaan rauhanpolitiikkaa ulkomaihin nähden. Salapyrkimyksiä sosialistisella maalla ei ole ensinkään, mutta niiltä, jotka sodan avulla aikovat loukata sen etuja tahi häiritä rauhallista rakennustyötä taloudessa, tullaan kynnet katkaisemaan.

Sotateknikan kehittyminen, yhdessä nykyisten sotien luokkaluonteen kanssa, aiheuttaa tulevien sotien monimutkaistumisen. Nykyiset ilmalaivastot raskaiden räjähdys- ja kaasupommien avulla, radiotekniikka, kauas kantava tykistö y.m.s. levittävät sotatoiminnan koko maan alueelle, hävittäen rajan rintaman ja selkäpuolen välillä. Sota muodostuu ei niin paljon taisteluksi armeijain välillä kuin kilpailuksi elämästä ja kuolemasta sotivien maiden talouden ja asujamiston välillä. Jos

tähän lisätään, että tulevat sodat välttämättömyyden pakosta saavuttavat kansalaissodan luonteen, jolloin ei tiedä mistä vihollista on odotettava, on myönnettävä se poikkeuksellinen monimutkaisuus ja laajuus, minkä mahdolliset sotatoimet saavuttavat — jos mieli voittaa. Se vetää kaikki maan asukkaat välittömästi osalliseksi sotatoimiin. Nyt ei riitä enään, että se pieni osa kansasta ja välineistä jota armeijaksi ja sotateollisuudeksi nimitetään, valmistautuu taisteluun, — siihen on varustauduttava koko asujamiston aivan kirjaimellisesti.

Neuvostovalta ja Komm. Puolue ovat toteuttaneet sarjan toimenpiteitä ratkaistakseen nuo tehtävät. Pienilukuinen (vain 562,000 henkeä, päällystö ja poliittinen henkilökunta mukaanluettuina) vakinainen Puna-Armeija muutetaan ikäänkuin kantajoukoksi, joka rauhan aikana kouluttaa väestöä aseiden käyttöön ja sodan tullen on runkona muodostuvalle armeijalle. Tämä toimenpide suuresti helpottaa väestön sotapalvelusta ja antaa tilaisuuden käyttää armeijalle myönnettyt varat sotateknikkamme, sotakemian, ilmalaivastomme y.m. voimistamiseen ja parantamiseen.

Kapitalistiset maat kaiken aikaa laajentavat sotateollisuuttaan, siten lisäten uusia kuormia työtätekevän väestön niskaan. Neuvostovalta sen sijaan pyrkii siihen, että sotatarvetehtaita on vain sellaisten välineiden valmistamiseksi, joita muut tehtaot eivät voi tehdä. Niinpä esim. sotilasvaatetus ja jalkineet, kuormastovälineet y.m. jos niitä vastaavalla tavalla yksinkertaistetaan, voidaan aivan hyvin valmistaa tavallisissa tehtaissa.

Miliisiarmeija, johon S.N.T. Liitto vähitellen siirtyy, antaakin juuri sen edun, että väestöä sotapalvelusta varten ei poisteta vuosikausiksi tuottavasta työstään, että sotamenot ja kansan rasitus siten pienenevät, mutta sodan tullen, vihollisen maahan hyökätessä, sitä vastaan nousee aseistettu

kansa, jolle aseet ja varusteet valmis- taa koko teollisuus — koko talous.

Miliisiarmeijamme perustuu alueperusteelle. Koko maa on jaettu piireihin (alueisiin, territoria), joissa on vakituinen kantajoukko, joka harjoittaa väestöä ja jonka ympärille mobilisoidaessa muodostuu määrätty joukko-osasto. Taloudessa työskentelevä väestö niinollen muodostaa joukko-osaston miehistön, joka saa vastaavan kouluutuksen 8 kuukauden kuluessa viiden vuoden ajalla. Sellainen armeijarakenne edellyttää, että jokainen nuorukainen sotilasopetukseen tullessaan on luku- ja kirjoitustaitoinen, ruumiillisesti hariaantunut, vastaavan poliittisen ja rivistöopetuksen alkeet saanut. Sitä varten suoritetaan kutsuntaa ennen tapahtuva valmistus niin kauan kunnes koulumme kykenevät päästämään lävitseen kaikki lapset ja antamaan heille vastaavan valmiuden, urheilun ja voimistelun tukemana.

Päällikkökunnan kouluuttaminen sellaiselle armeijalle erikoisissa sotakouluissa tulisi tavattoman kalliiksi. Sitä varten keski- ja korkeakoulujen oppiohjelmiin sisällytetään sotilasaineita ja muu tarvittava valmistus koulun rakenteen mukaisesti, jolloin keskisivistyksen saanut henkilö voi sodan tullen olla päällikkönä. Sotakoulut valmistavat täysin kuntoisia ohjaajia miliisijoukkoihin ja niihin Puna-Armeijan joukko-osastoihin, jotka muodostavat vakituisen osan siinä etupäässä ratsu-, tykistö- ja erikoisjoukot sekä iakkaväen joukot niiden harvaanasutuihin alueiden asevelvollisista, joilla aluejoukkoja ei vielä ole.

Jokaiselle käy selväksi, että miliisiarmeijan taistelukuntoisuus riippuu mitä suurimmassa määrässä itsensä väestön suhtautumisesta Neuvostovalan toimenpiteisiin tällä alalla ja sotilaalliseen valmistukseen armeijan rivien ulkopuolellakin. Lyhytaikainen onetus pian haihtuu mielestä jos itä ei aika ajoin verestetä ja jos ei olla alituisen tietoisia niistä uutuuksista ja

muutoksista, mitä aika tuo tullessaan. Sotataito ja -tekniikka kehittyvät nopealla vauhdilla: entinen oppi huomenna on jo riittämätön. Kas tässä on valistustalojen ja klubien, lukutupien ja sanomalehdistön tultava avuksi. Jos me pääsemme siihen, että jokaisessa klubissa on "sotilasnurkka" ja toimii sotatietoisuuden piiri, että sanomalehdistö ja aikakausjulkaisut käsittelevät myöskin armeijan kysymyksiä, että juhla- ja ilmatilaisuuksissa muistetaan myöskin puolustuspropagandaa — on taistelutietojen yleinen tunteminen ja miellissäpysymisen turvattu.

Sillä ajalla kun aluejoukot ovat olleet olemassa ja miliisijärjestelmää on toteutettu, on merkitty suuria saavutuksia ja työtätekevän väestön yleinen myötätunto sitä kohtaan. Mutta riittävän hyvin ei vielä käsitetä armeijan ulkopuolella tapahtuvan sotilaallistuttamistyön merkitystä. Ei vielä riittävässä määrässä pidetä yllä yhteyttä Puna-Armeijan joukko-osastojen kanssa, ei kyllin hyvin käsitetä miliisijärjestelmän perussisältöä meillä. Puna-armeija on runko, sen vahvistus- ja taisteluvoima on rauhan aikana rivien ulkopuolella ja siksi sielläkin on tehtävä vastaavaa työtä. Ilman alkeellisia sotilastietoja ja niiden verestämistä ei Neuvostovalan kansalainen nykyisin voi olla. Pääasia on että oikein ymmärretään sotilaallisen valmiutemme tarkoitus. Tuleva sota vetää kuohuinsa kauttaaltaan koko väestön ja saavuttaa kansalaisodan luonteen. Voittaminen siinä vaatii jokaisen ehdotonta ja yleistä valmistautumista. Toiseksi — mitä valmiimpi maamme on puolustautumaan, sitä pienempi on sodan uhka ulkoapäin ja sitä pikemmin mahdolliset hyökkäykset voidaan torjua, vähemmällä uhreilla ja lyhyemmässä ajassa selviytyä sodasta. Eihän sotilaskoulutuksemme tapahdu valloittamis- ja sortamistarkoituksissa, vaan maamme sosialistisena säilyttämiseksi.

kumouksen avulla saamiemme saavutusten turvaamiseksi.

Katsokaamme esim. P.-A:n kansallisia joukko-osastoja. Jo niiden pelkkä olemassaolo todistaa, että itsellään työtätekevillä joukoilla on jotakin, jota he omasta halustaan puolustavat, sillä kuinkas muutoin tuonlainen järjestely oli mahdollista. Se todistaa että kumous toi tsaarin Venäjän kansoille taloudellisen vapautumisen mukana todellisen veljeyden, ja tämä veljeys ja vapaaehtoinen liitto tulevat esille m.m. P.-A:n kansallisessa kokoonpanossa. Jokainen hankkii sotilastietonsa äidinkielellään ja tuntee omakseen palveluksen antamat veloitukset.

Jokaisena Puna-Armeijan vuosipäivänä muistellaan niitä sankarillisia päiviä, jolloin vihollisista saatiin voitto. Annetaan ansaittu kunnioitus taistelun uhreille heidän työstään Lokakuun suuren vallankumouksen ja maailman työtätekevien edessä. Puutteessa, vailla ampuma- ja taisteluvälineitä, usein paljasjalkaisina Puna-Armeijan joukot taistelivat, — heitä elähdytti työtätekevien vapauttamisen suuri aate.

Kahdeksannen toimintavuotensa kulessa Puna-Armeija menetti parhaan

miehensä, johtajan ja opettajan, huomattavan sotilasneron тов. Frunsen. Hänen ohjaamanaan saavutettiin suurimmat kansalaissodan voitoista Koltschakia ja Vrangelia vastaan; hän ohjasi miliisijärjestelmään siirtymistä, yleistä sotilaallistuttamistyötä sekä laajakantoisia järjestelyitä Puna-Armeijan sisällä. Hänen sijalleen Komm. Puolueemme asetti koetun taistelijan, suositun sankarin ja Puna-Armeijan johtajan — metallityöläisen тов. Klementij Jefremovitsh Voroshilovin.

Yhdeksännelle vuodelleen Puna-Armeija siirtyy siinä varmassa tiedossa, että aseistettu, sotilasopetuksen saanut kansamme tulee voittamattomaksi voimaksi, sillä se puolustaa omiensa, työtätekevien kerrosten etuja. Se ehdottomasti tulee ratkaisemaan tehtävät maamme puolustamiseksi mahdollisilta hyökkäyksiltä imperialististen maiden taholta, ja tarpeen tullen kykenee auttamaan rajantakaisia tovereitamme heidän taistelussaan kapitalistista riis-tojärjestelmää vastaan ja sitä kukistettaessa. Sitä tietoisuutta työtätekevien mielistä ei millään voida horiuttaa.

K. Pietarinen.

Avioliittolainsäädännön uudistuksesta Neuvostovallassa.

JOUULUKUUN 19 ja 20 p:nä 1917 julkaisti Neuvostovalta asetuksen "avioerosta" sekä "siviili-avioliitosta, lapsista ja rekisterikirjain pidosta". Näiden asetusten perusteella annettiin siten 1918 "rekisteriasetusten kodeksi", joka on tänäkin päivänä voimassa nimellä "siviilirekisteriä, avioliitto-, perhe- ja holhousoikeutta koskevien lakien kodeksi".

Nyt on yleisvenäläinen oikeusasiamies kansankomisariaatti katsonut olevan syytä uudistaa perinpohjin tämän avioliittolainsäädäntömme, ja jätti se viime vuoden lokakuussa Yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean toiselle istuntojaksolle (sessialle) ehdotuksensa. Tämä saavutti kuitenkin keskustelussa kovaa arvostelua, ja loppujen lopuksi lykättiin asia seuraavaan istuntojaksoon, päättäen jättää tällä välin ehdotuksen Neuvostotasavaltain Liiton laajojen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen harkittavaksi kokouksissa. Tähän mennessä on nyt sitte kaikilla Neuvostovalan ääriillä käsitelty uutta kodeksi-ehdotusta, ja syvät rivit sanoineet siitä mielipiteensä; kokousten lausunnot kokoa Yleisvenäläinen toimeenpaneva keskuskomitea. Ja samoin kuin mainitussa Toimeenpanevan keskuskomitean istunnossa, on työläis- ja talonpoikaisjoukkojenkin asiaa käsitellessä syntynyt väliin kiivastakin erimielisyyttä lakiehdotuksen suhteen.

Seuraavassa ei ole tarkoitukseni selostaa tätä juttua kaikessa laajuudessaan, mutta valaisen pääkohtia tässä kieltämättä tärkeässä kysymyksessä.

Voimassaoleva lainsäädäntömme

Neuvostovalan alussamainituilla avioliittolainsäädännön toimenpiteillä tehtiin syvällekäypä kumous avioliiton alalla. Vuoden 1918 kodeksi hävitti

kirkon pyhittämän kapitalistisen avioliiton räikeimmiltä kohdiltaan ja loi tilalle siviili- eli neuvostoavioliiton. Säädettiin aviopuolisoiden täysi tasa-arvoisuus, täysi avioeron vapaus, omaisuuden jakautuvaisuus molemminpuolisen aineellisen tukivelvollisuuden ohella sekä lasten täysi tasa-arvoisuus rekisteröidyissä ja faktillisissa (tosi-asiallisissa, rekisteröimättömissä) avioliitoissa. Kodeksi loi kokonaisen uuden oikeussuhteitten järjestelmän, joka on pienempiä korjauksia lukuunottamatta ollut voimassa tähän päivään asti.

Siitä, minkälaisen kumouksen Neuvostovalta oli tehnyt tämän uudistuksen kautta, puhui tov. Lenin 1919 Moskovan työläisnaisten konferenssissa. Hän osoitti, miten oli tehty perusteellinen mullistus sillä perhelainsäädännön alalla, mikä niin räikeällä tavalla oli orjuuttanut naista. "Yksistään asetukset ovat tietenkin riittämättömät, lausui hän, emmekä me missään tapauksessa niihin yksistään tyydy. Mutta lainsäädännön alalla olemme tehneet kaiken, mitä meiltä on vaadittu, tehdäksemme naisen aseman tasa-arvoiseksi miehen aseman kanssa, ja tästä voimme me syyllä ylpeillä. Naisten oikeudellinen asema Neuvosto-Venäjällä on nyt sellainen, että se on ihanteellinen kaikkein etumaisimpain valtakuntien näkökannalta. Mutta me sanomme, että tämä on luonnollisesti vasta alkua".

Tämän jälkeen katsokaamme, minkälainen on nykyinen neuvostoavioliitto. Se solmitaan kussakin kunnassa olevassa siviilirekisterivirastossa (jota alkukirjaamista tehdyllä lyhennyksellä kutsutaan "Sags", eli Sapis aktiof grashdanskavo sostoianija), jonka toimitus katsotaan avioliittoa-muodostavaksi. Tämä virallinen, tavallaan juh-

lallinen toimitus on ollut vastapainona kirkolliselle vihkimiselle, ja onkin sen kautta "pyhä kirkollinen avioliitto" tullut syrjäytetyksi.

Kenen tykönä lapset elävät, riippuu vanhempain sopimuksesta, ja riidan syntyessä ratkaisee tämän kansanoikeus. Paikkakunnalta toiselle muutettaessa ei toinen aviopuoliso ole lainkaan velvollinen seuraamaan toista. Puutteessaoleva aviopuoliso on oikeutettu saamaan elannon toiselta, joka oikeus säilyy avioeron jälkeenkin. Aviopuolison kuoleman jälkeen saa toinen puoliso elannon edellisen omaisuudesta tasa-arvoisilla perusteilla muitten tähän oikeutettujen sukulaisien kanssa mutta etuoikeudella. Vanhemmat ovat velvolliset antamaan alaikäisille, työkyvyttömille ja puutteessaoleville lapsille ylläpidon. 1924 tulleen määräyksen mukaan rangaistaan alaikäisten lasten huollottajättämisestä pakkotyöllä, tai vankeudella aina 6 kuukauteen asti tai sakolla 500 ruplaan asti. Samoin ovat siihen kykenevät lapset velvolliset elättämään työkyvyttömät ja puutteessaolevat vanhempansa, elleivät nämä saa valtion elatusta.

Lapsi on turvattu, vaikkapa se syntyi neuvostoavioliiton ulkopuolella, vaikkakaan ei laki muuten turvaa tällaisia n.s. faktillisia avioliittoja, joita ei katsota laillisiksi. Neuvostoavioliiton ulkopuolella raskaaksittunut nainen voi viimeistään kolmea kuukautta ennen synnytystä tehdä ilmoituksen "Sagsiin", mainiten m.m. kuka on lapsen isä. Sagsin ja kansanoikeuden toimenpiteillä tulee lapsen isä määriteltä ja joutuu hän suorittamaan raskaudesta ja synnytyksestä aiheutuvat menot sekä lapsen elatuksen. Jos nainen on raskauden tullessa seurustellut useamman kanssa, tuomitsee oikeus nämäkin ottamaan osaa kaikkiin mainittuihin menoihin.

Omaisuuksien yhteyttä aviopuolisoitten kesken ei nykyinen lainsäädäntömme määrää. Mutta perintöoikeus

sen sijaan koskee myös puolisoa. "Grashdanskii kodeksin" mukaan vuodelta 1922 koskee perintöoikeus yleensä omaisuutta, joka ei ole 10,000 kultaruplaa suurempi, kun vainajan kaikki velat on laskettu pois. Tällöin on perintöoikeutettuja, paitsi suoraan alenevassa polvessa olevat lapset ja lapsenlapset, myöskin kuolleen leski.

Tässä muutamia piirteitä nykyisestä lainsäädännöstämme avioliiton alalla.

Uusi lakiehdotus

Viitaten alumpana mainittuun тов. Leninin lausuntoon, katsoi lakiehdotuksen esittäjä oikeusasiain kansankomisari тов. Kurski Toimeenpanevalle keskuskomitealle tekemässään selostuksessa, että vuoden 1918 kodeksin kautta pantiin vain alkuun niiden vakavien kysymysten ja tehtävien ratkaiseminen, mitä on edessämme perheen ja avioliiton alalla. "Niiden 7 vouden kuluessa, lausui hän, mitkä ovat kuluneet kodeksin hyväksymisestä, on kokemus osoittanut, että meidän on tähän lakikokoelmaan tehtävä joukko oleellisia korjauksia, tyydyttääksemme tarpeita, jotka nyky-aika on tuonut esiin aivan ilmeisesti".

Määritellössään niitä kohtia, missä lakiehdotus eroaa voimassaolevasta laista, lausui hän, että ennen kaikkea tulee muuttumaan rekisteröimishetken merkitys; toiseksi pannaan toimeen rekisteröidyn ja rekisteröimättömän faktillisen avioliiton aineellisten etujen tasoitus; kolmanneksi vahvistetaan lasten turvaa avioeron sattuessa; neljänneksi toteutetaan muutamia takeita avioliittoa solmittaessa, jotka takeet tekevät mahdolliseksi avioliiton huolellisemman rekisteröimisen; viimein on toisin määriteltä muutamissa tapauksissa aviopuolisoitten omaisuussuhteet.

Selityskirjelmässä, minkä oikeusasiain kansankomisariaatti on ehdotukseen antanut, määritellään pääero nykyisen ja uuden välillä seuraavasti: Kun vuoden 1918 kodeksi ensimmäisissä

luvuissaan keskittää huomion rekisteri-elimien järjestämiseen tai toisin sanoen avioliitto- ja perhesuhteitten muodollistuttamiseen, niin nykyinen ehdotus asettaa nämä muutoseikat asianomaiselle tilalle ja keskittää kaiken huomionsa aineellisiin kohtiin eli asetuksiin, jotka määrittelevät avioliitto- ja perhesuhteista aiheutuvia oikeuksia ja velvollisuuksia, huolimatta siitä, ovatko nämä suhteet muodollistutetut eli rekisteröidyt vai ei.

Tässäpä se onkin "koira haudattuna" — koko se laaja ja kiivas riita, joka lakiehdotuksesta on ollut käynnissä, on keskittynyt juuri pääasiassa tähän kysymykseen — tunnustetaanko lailliseksi myös rekisteröimättömät eli faktilliset avioliitot vai eikö tunnusteta.

Lakiehdotuksen tekijät katsovat, että ovat jo muuttuneet ne olosuhteet, jolloin piti järjestää neuvostoavioliitto kirkollisen avioliiton vastapainoksi. Sen vuoksi ovat tulleet tarpeettomiksi ne säädökset, että ainoastaan "Sagissa" rekisteröity siviiliavioliitto on laillinen ja luo ne oikeudet ja velvollisuudet, jotka avioliittoa koskevat. Uusi kodeksi-ehdotus laillistuttaa myös faktillisen s.o. rekisteröimättömän avioliiton ja tekee kaikella selvyydellä samanarvoiseksi aineellisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin nähden avioliiton yleensä, riippumatta sen muodollistuttamisesta eli rekisteröimisestä. Kodeksi-ehdotuksen mukaan voi rekisteröidä aviosuhteensa jos tahtoo — rekisteröimisestä on paljon etua — mutta laki asettaa sekä rekisteröidyt että rekisteröimättömät avioliitot täysin samanarvoisiksi — aviosuhde kun aviosuhde. Rekisteröimättömillä aviopuolisoilla on ainoastaan se haitta, että heidän täytyy asiain vaatiessa joka kerta todistaa oikeuden tai muitten hallitus-elimien edessä aviosuhteensa, kun taas rekisteröidyssä avioliitossa kaikki ne vaivat välttyy, koska itse rekisteröiminen käy todistuksesta. Ja muuta luonnetta ei rekisteröimiselle enää jääkään kuin teknillinen todistus-

luonne, se ei ole enää avioliittoa muodostava pakollinen toimitus.

Neuvostoavioliittosa luopuminen

Mikä on sitte aiheuttanut sen, että on luovuttu neuvostoavioliitosta, joka on jo saavuttanut kaiken talonpoikaistonkin hyväksymisen, sen sijaan lailliseksi avioliitoksi hyväksytään nyt jokainen tosiasiallinen aviosuhde?

Yhtenä tärkeimmistä perusteluista on se, että vaikka vanha kirkollinen avioliitto onkin laillisen neuvostoavioliiton tieltä väistynyt, niin eivät ole kuitenkaan vähentyneet nuo myöskin yhtä vanhat laillistamattomat "kansalaisavioliitot". Päin vastoin ne ovat suuresti lisääntyneet, jopa alkaneet syrjäyttää neuvostoavioliittoa. Varsinkin kaupunkipaikoissa ovat laillistamattomat avioliitot käyneet aivan yleisiksi. Sisäasiain kansankomisarin apulaisen tov. Boldyir'evin tätä lakia koskeissa väittelyissä esittämät numerot osoittavat, että neuvostoavioliittojen lukumäärä vähenee kansalaisavioliittojen lisääntymisen takia. V. 1922 tuli Neuvostovalloissa 10.000 asukasta kohti 132 rekisteröityä avioliittoa, v. 1923 — 127 ja v. 1924 109. "Tämä on yleinen ilmiö, lausui tov. B., avioliitto luhistuu kaikkialla, sekä meillä että ulkomailla. Samaan aikaan on meillä 11 prosenttia avioeroja kaupungeissa ja 10 prosenttia maaseudulla. Perhe luhistuu aivan silmissä. Viimeinen väenlasku osoitti, että meillä on 20—40 ikävuosien välillä olevia naisia kaksi ja puoli miljoonaa enemmän kuin miehiä. Näitten kahden ja puolen miljoonan naisen "kilpailu" vielä enemmän hävittää perhettä".

Toinen hyvin tärkeä syy, mikä pakottaa suunnittelemaan faktillisten avioliittojen laillistuttamista, on se oikeudeton asema, missä nainen on niissä. Lakiemme mukaan on hyvin monta omistusoikeudellista seikkaa sidottu avioliittosuhteeseen. Nainen voi vaatia elatusta, kuten kirjoituksen

alussa osoitettiin. Samoin perintöoikeus, josta myös jo oli alumpana puhe. Edelleen vakuutuskassa-avustukset j.n.e. Kaikki nämä avioliittosuhteisiin sidotut omistusseikat ovat yleensä naiselle tärkeämmät kuin miehelle. Mutta kaikkialla on laissa puhe ainoastaan rekisteröidyistä avioliitoista. Rekisteröimättömällä naisella on kaikkialla ollut edessään voittamattomia vaikeuksia. Oikeudet ovat näissä asioissa antaneet erilaisia päätöksiä. Uudella kodeksilla ehdotuksella on ennen kaikkea tarkoituksena turvata naisen oikeudet, joka katsotaan vielä nykyisissä oloissa heikommaksi puoleksi, ja joka nykyisen lakimme mukaan on aivan turvattomassa asemassa faktillisessa avioliitossa.

Siinä mielessä on lakiehdotukseen laadittu m.m. seuraavat elatusvelvollisuutta ja omaisuussuhteita koskevat kohdat.

Ehdotuksen mukaan saa elatusta toiselta aviopuolisolta "puutteessa-oleva ja työkyvytön ja työtön" aviopuoliso. Naiselle annetaan perusoikeus elatukseen, olkoon hän työläis- tai talonpoikaisnainen. Jos naisella eron sattuessa on ollut useampia miehiä, niin nainen saa hakea elatusta itselleen ja lapsilleen siltä näistä useammasta miehestä, keneltä haluaa. Tähän kohtaan teki kansankomisarien neuvosto asiaa valmistavasti käsitellessään sellaisen muutoksen, että oikeuden on määrättävä, kuka miehistä on katsottava isäksi ja elatusvelvolliseksi.

Nykyisen lain mukaan vallitsee elatusvelvollisuus ei ainoastaan puutteessa-oleviin lapsiin ja vanhempiin nähden, vaan myös täysiin veljiin ja sisareihin nähden. Uusi ehdotus supistaa sen siian elatusvelvollisuuden ainoastaan lapsiin ja vanhempiin. Tämä perheenjäsenten supistus, mikä täten lakiehdotuksessa tehdään, vastaa muissa laeissa ilmenevää käsitystä suppeasta perheestä.

Uusi ehdotus toteuttaa omaisuuden yhteyden aviopuolisoiden kesken avio-

liiton aikana hankittuun omaisuuteen nähden, jota seikkaa ei nykyisessä laissa ole. Mitä tulee siihen omaisuuteen, minkä kumpikin tuo mukanaan perheeseen, saavat aviopuolisot ehdotuksen mukaan sen suhteen menetellä miten haluavat, se on vapaasti heidän sopimuksilla määrättävissä. Lakiehdotus pitää avioliittoa ennen kaikkea työtätekevän liittona, missä ei ole mahdollista erottaa, mikä yhteisestä omaisuudesta on kenenkin ansaitsemaa ja aikaansaamaa yhteiseksi hyödyksi. Tämän vuoksi on tunnustettava avioliiton aikana hankitun omaisuuden yhteisyys. Tämän välttämättömyyden on jo muuten selvittänyt meidän oikeuskäytäntömme, joka 1922 määritteli, että niissäkin tapauksissa, missä toinen aviopuolisosta rajoittuu työssään ainoastaan perheen palvelemiseen, hän suorittaa kuitenkin hyödyllistä työtä, joka täysin vastaa työssäkäyvän miehen työtä, jonka takia hänellä on myös täysi oikeus saada tehdyn työn mukaan osansa yhteisestä omaisuudesta avioliiton purkautuessa. Tämä vastaa myös maalakien kodeksin määräystä, jonka mukaan avioliiton kautta taloon siirtynyt henkilö tulee talon täysin oikeutetuksi ja tasa-arvoiseksi jäseneksi.

Tehdäkseen omaisuusjutut yksinkertaisemmiksi, jättää lakiehdotus "Sagsin" tehtäväksi rekisteröidä aviopuolisoiden riidattomat omaisuussovimukset.

Menemättä pidemmälle lakiehdotuksen yksityiskohtiin, mainittakoon lopuksi muutamia vastaväitteitä, mitä sitä vastaan on tehty.

Mikä on faktillinen avioliitto? Se on vaikea kysymys ratkaista, sillä faktillisen avion ja tilapäisen suhteen välistä eroa ei ole helppo määritellä. Sen tehtävän jättää lakiehdotus kansanoikeudelle, puuttumatta itse kysymyksen ratkaisuun, ja siinä kohdassa on ehdotus ilmeisesti puutteellinen. Toinen ja kaikkein voimakkain vastaväite on se, että laillistamalla rekiste-

röimättömät liitot tekee ehdotus karkunpalveluksen sille menestykselliselle taistelulle, mitä voimassaoleva laki on käynyt kirkollista avioliittoa vastaan. Pelätään kirkollisen liiton jälleen voittavan alaa, jos sillä ei enää ole neuvostoavioliiton kaltaista vastiketta. Edelleen katsotaan, että uuden

ehdotuksen mukaan on paljon vaikeampi kuin nykyisin taistella moniavioisuutta, lapsiavioisuutta y.m. epäkohtia vastaan. Yleensä katsovat vastustajat kodeksi-ehdotuksen ennenaikaiseksi ja aiheettomaksi.

L. L e t o n m ä k i.

Редакционная Коллегия: Юрий Сирола,
Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя.

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta «KIRJA» (os. Ленинград, Набережная Жореса д. № 4) on saatavana m.m. seuraavia julkaisuja:

Lenin:	Vallan vumouksen opetuksia	—:10
»	Kirjeitä taktiikasta	—:10
»	Vasemmistolaisuus	—:30
»	Imperialismi	—:20
»	Kirjotuksia uskonnosta	—:35
»	Naisen vapattamisesta	—:25
Stalin:	Lenin ja leninismi	—:75
Ojanen:	Leninin muisto	—:55
Marx:	Kommunistinen manifesti	—:20
»	Kansalaissota Ranskassa	—:30
»	Palkkatyö ja pääoma	—:15
Sinovjev:	Sosiaalipetturuuden syyt	—:05
»	Puolue ja ammattiliitot	—:10
»	Talonpojat ja Neuvostovalta	—:10
Vardin:	Lyhyt Venäjän Kommunistipuolueen historia	—:05
Kollontay:	Perhe ja Kommunistinen valtio	—:05
Trotski:	Terrorismi ja Kommunismi	—:40
Bucharin:	Ylimenökauden taloustiede	—:40
»	Kommunismien aapinen	—:50
Gould:	Kommunismia lapsille	—:10
Latukka:	Venäjän Historia	2:—
—	Lenin suomalaisten muistelmissa	—:35
Tjumenev:	Työn Historia	1:65
Tuurala:	Alkeismaantiede	1:75
	Komm. Nuorisointernatsionaalen IV:n Kongressin teesit ja päätökset	—:45
	V.L.K.N.L. Säännöt ja ohjelma	—:25
	Kumouslauluja	—:10
	Taskusanakirja	—:50
	Petoš, 5 kuvaelmainen näytelmä	1:—
	Provokaattorit, 1 kuvaelm. näyt.	1:—

Suuri valikoima aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja

UUSIA KIRJOJA TYÖN ALLA

Suomal. Kustannusosuuskunta „Kirja“

